

Renhållningsordning för Hylte kommun

Del 1 – Avfallsplan

2019 SBN0048
2020-01-15

Innehåll

FÖRORD	iii
1. Inledning	1
1.1 Bakgrund.....	1
1.2 Samråd och utställning.....	1
1.3 Avfallsbegreppet – definitioner	2
Avfall	2
Hushållsavfall	2
1.4 Avgränsningar.....	3
1.5 Nuläge.....	3
1.6 Miljökonsekvenser och behovsbedömning.....	3
2. Lagkrav och andra förutsättningar	4
2.1 Lagar och förordningar	4
2.2 Avfallspolitik	4
Agenda 2030 och hållbarhetsmålen	4
EU:s avfallsdirektiv	5
Nationell planering.....	5
Regional avfallsplanering	6
Kommunal avfallsplanering.....	7
Avfallshantering i fysisk planering.....	7
Andra kommunala planer.....	7
3. Tre huvudsyften med sex önskvärda resultat, mål och åtgärder	8
3.1 Hållbar resursanvändning	9
3.2 Hylte hålls rent.....	12
3.3 Säker avfallshantering.....	13
4. Ansvar, styrning och organisation	16
4.1 Kommunens ansvar.....	16
4.2 Producenternas ansvar	16
4.3 Övriga verksamhetsutövare	17
4.4 Fastighetsägarens ansvar.....	17
4.5 Förbud mot nedskräpning	18
4.6 Kommunens styrning	18
4.7 Organisation av arbete under kommunalt ansvar.....	18
5. Avgifter och skatter.....	19
5.1 Avgifter.....	19

5.2 Avfallsskatt (deponiskatt)	19
5.3 Förbränningskatt.....	19
6. Tillsyn	20
7. Framtida avfallshantering i Hylte kommun	20
7.1 Nya regler för fastighetsnära insamling	20
7.2 Överskottsmassor och annat inert material	20
7.3 Frågor om oljesanering	20
7.4 Utvinning av näringsämnen ur kommunalt avloppsslam.....	21
7.5 Ekonomisk och miljömässigt god hantering av avloppsslam	21
7.6 Omlastning av hushållsavfall	21
8. Planens uppföljning	21
UNDERLAG OCH REFERENSER	23
BILAGOR.....	25
Bilaga 1. Uppföljning av avfallsplanen från 2010	26
Bilaga 2. Typer av avfall med exempel och kommentarer	31
Bilaga 3. Nulägesbeskrivning	35
Bilaga 4. Miljöbedömning	40

FÖRORD

Det sker fortlöpande förändringar som påverkar avfallshanteringen både vad gäller kommunens och andra aktörers ansvarsområden. Själva synen på vad som är avfall förändras i takt med att tekniker för återvinning utvecklas och ökad uppmärksamhet ges till nödvändigheten av en cirkulär ekonomi och ett hållbart samhälle med så slutna kretslopp som möjligt.

Kommunerna är skyldiga att ha aktuella avfallsplaner, vilka ska ses över minst vart fjärde år och uppdateras vid behov. Denna Avfallsplan har utarbetats under 2018 och 2019. Naturvårdsverkets vägledning om Kommunal avfallsplanering (Rapport 6760; april 2017) och Avfall Sveriges Rapport 2018:16: Handbok i avfallsplanering –Vägledning för ett framgångsrikt arbete har utgjort viktiga underlagsmaterial. Ytterligare idéer och inspiration har hämtats från Halmstads och Laholms kommuners pågående arbete med nya avfallsplaner. Vissa allmänna textavsnitt har efter medgivande hämtats ur förslaget för Halmstads kommun.

Planinnehållet har utformats efter de förutsättningar som gäller i Hylte kommun. Personal från VA- och renhållningsenheten, Miljöenheten samt kommunens miljöstrateg har medverkat i arbetet. Bo Tengnäs, Naturbruk AB, har biträtt med viss faktainsamling och textredigering.

Avfallsplan för Hylte kommun

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Renhållningsordningen är kommunens samlade styrdokument för avfallshanteringen. Den ska ge kommuninvånarna och verksamheterna i kommunen förutsättningar för en bra avfallshantering samtidigt som kommunen uppfyller aktuell lagstiftning, nationella mål för avfallshantering i linje med EU:s avfallshierarki. Den ska bidra till att minska avfallets mängd och farlighet och styra mot ökad återvinning.

Kommunens renhållningsordning består av avfallsplan och renhållningsföreskrifter. Den ska ses över minst vart fjärde år och uppdateras vid behov. När denna renhållningsordning är antagen av kommunfullmäktige ersätter den Avfallsplanen för Hylte kommun som antogs 2011 (KF 2011–03–24) och Föreskrifter om avfallshantering som antogs 2012 (KF 2012–11–20 §99).

Mål och åtgärder i avfallsplanen 2019 utgör en fortsättning på den inriktning som stakats ut i föregående avfallsplan. Uppföljning av mål och åtgärder i avfallsplanen från 2010 redovisas i bilaga 1. Nedskräpning har nu getts större vikt i linje med nya statliga föreskrifter för avfallshantering (NFS 2017:2).

I avfallsplan 2019 finns fler åtgärder som är direkt riktade till den kommunala verksamheten och för varje område anges vilka styrmedel kommunen främst avser använda för att nå målen. Avfallsplanen, som utgör del 1 av kommunens renhållningsordning, ska analysera förutsättningar och ange ambition och inriktning för en hållbar utveckling beträffande avfallsfrågor. Renhållningsföreskrifterna, vilka utgör del 2 av renhållningsordningen, ska ange hur avfallshanteringen ska skötas.

Renhållningstaxan revideras årligen och hanteras enligt ordinarie rutiner för taxor och avgifter.

1.2 Samråd och utställning

Ett undersökningssamråd ägde rum i oktober 2018 genom ett besök på Länsstyrelsen. Ett formellt samråd genomfördes från mitten av maj till 12 juli 2019. Samrådshandlingar skickades då till:

- Samtliga nämnder i Hylte kommun
- Hyltebostäder AB
- Bra bostad i Hylte AB
- Bofast AB

- Halmstads kommun
- Gislaveds kommun
- Ljungbys kommun
- Falkenbergs kommun
- Länsstyrelsen Hallands län
- Naturskyddsföreningen, Hyltekretsen
- FTI

Följande organisationer har under samrådsperioden inkommit med skriftliga synpunkter:

- Länsstyrelsen i Hallands län
- Tillsynsnämnden, Hylte kommun
- Omsorgsnämnden, Hylte kommun

Falkenbergs kommun meddelade att man avstod från att yttra sig. Halmstads kommun meddelade att man inte kunde lämna yttrande före 2019-07-12 vilket datum hade angetts som senaste dag för yttrande.

Lämnade synpunkter sammanställdes och kommenterades i en samrådsredogörelse. Ändringar gjordes där så ansågs befogat.

Samhällsbyggnadsnämnden beslutade därefter 2019-09-17 att avfallsplan samt renhållningsföreskrifter ställs ut för synpunkter under 6–8 veckor i oktober/november 2019. Utställningen kungjordes i slutet av september dels digitalt på kommunens hemsida och via Facebook samt genom annons i Hallandsposten. Handlingarna har funnits tillgängliga på kommunens hemsida under oktober och november 2019. Senaste dag för eventuella synpunkter angavs till 30 november.

Inga synpunkter hade den 30 november inkommit med anledning av utställningen. Samhällsbyggnadskontoret har efter utställningsperioden initierat förändring i Renhållningsföreskrifterna efter kommunfullmäktiges beslut om införandet av ny taxa/felsorteringsavgift. (KF 2019 §212)

1.3 Avfallsbegreppet – definitioner

Avfallsdefinitionerna är gemensamma inom EU och finns beskrivet i EU:s avfallsdirektiv 2008/98/EC.

Avfall

Avfall definieras i enlighet med 2008/98/EC artikel 3.1 samt 15 kap. 1§ miljöbalken som ett ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med. Ett ämne eller föremål som har återvunnits och uppfyller krav i fråga om fortsatt användning enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 39 § eller 40 § miljöbalken upphör att vara avfall.

Hushållsavfall

Med hushållsavfall avses enligt 15 kap. 3 § miljöbalken avfall som kommer från hushåll samt därmed jämförligt avfall från annan verksamhet.

Hushållsavfall motsvarar i första hand det avfall som uppstår när mark och byggnader används för bostadsändamål. Sopor, köksavfall, latrin och slam från slambrunnar och

slamtankar är exempel på avfall som faller under hushållsavfall. Även överblivna läkemedel, miljöfarliga batterier, oljerester, färgrester, rester av bekämpningsmedel, annat farligt avfall som ingår som beståndsdel i avfall samt skrymmande avfall (som exempelvis utrangerade möbler, cyklar och liknande föremål) räknas till hushållsavfall.

I verksamheter kan det uppkomma både hushållsavfall och annat avfall. Avfall jämförligt med hushållsavfall kan vara avfall från t.ex. affärslokaler och industrier som uppstår som en följd av att människor vistas där.

Exempel på vad olika typer av avfall kan innehålla ges i Bilaga 2.

1.4 Avgränsningar

Denna avfallsplan har i första hand fokus på kommunens ansvar för avfallshanteringen. Detta inkluderar både ansvar för hantering och information kring avfall och kommunens tillsynsansvar som kopplar till avfallsfrågor. Frågor gällande produkter med producentansvar tas också upp.

Frågor om dagvatten och dess förorening tas inte upp då Hylte kommun har en aktuell dagvattenstrategi. För VA-verksamheten finns både VA-strategi och VA-plan vilka också berör frågor om t.ex. slammets omhändertagande och om tillsynsverksamheten.

Borabo avfallsdeponi tas upp då den vid planens början fortfarande ägs av kommunen och då den nu och även framgent innebär miljöpåverkan vilken åtminstone i närtid kan påverkas av kommunen.

1.5 Nuläge

Nuläget beskrivs i Bilaga 3.

1.6 Miljökonsekvenser och behovsbedömning

En behovsbedömning har gjorts enligt kriterierna i Miljöbedömningsförordningen 2017:966. Enligt denna förordnings 2 § ska en betydande miljöpåverkan antas enligt 6 kap. 3 § första stycket miljöbalken, om:

- genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken, eller
- planen, programmet eller ändringen anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till denna förordning och är **en avfallsplan** enligt 15 kap. 41 § miljöbalken eller enligt 83 § avfallsförordningen (2011:927).

Förordningens § 3 anger att ”trots 2 § ska frågan om betydande miljöpåverkan avgöras efter en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken i fråga om”...”andra planer eller program som enbart avser användningen av små områden på lokal nivå”.

Hylte kommun har vid sådan undersökning noterat att avfallsplanen 2019 inte kräver nya anläggningar som i sin tur kräver detaljplaner och att det med hänvisning till

Miljöbedömningsförordningens § 3 inte ställs krav på en miljökonsekvensbeskrivning. Beslut om detta fattades 2019-01-29 efter att Länsstyrelsen beretts tillfälle att framföra synpunkter i

samband med undersökningssamrådet 2018-10-23. Beslutet har kungjorts på kommunens hemsida. I Bilaga 4 redovisas en miljöbedömning av denna avfallsplan.

2. Lagkrav och andra förutsättningar

2.1 Lagar och förordningar

I miljöbalken 15 kap 41 § (2016:782) anges att alla kommuner ska ta fram en avfallsplan. Avfallsplanen utgör, tillsammans med kommunens lokala föreskrifter om avfallshantering, renhållningsordning för kommunen.

Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:2) förtydligar att de kommunala avfallsplanerna ska ha ett tydligt fokus på avfallsförebyggande åtgärder och att mål och åtgärder lyfts fram tidigt i dokumentet. Samverkan inom kommunen, såväl som med andra aktörer, under framtagandet av planen är viktig för att höja kvalitet och förankring så sannolikheten för att åtgärderna ska genomföras och att målen nås.

Några viktiga förändringar i de nya föreskrifterna är:

- Avfallsplanens syfte ska beskrivas.
- Tydligt fokus på avfallsförebyggande åtgärder och att mål och åtgärder lyfts fram tidigt i dokumentet.
- Mål och åtgärder ska utgå från de nationella miljökvalitetsmålen, etappmålen samt andra relevanta mål, strategier och planer.
- Mål och åtgärder för att förebygga och begränsa nedskräpning har tillkommit.
- Kommunerna ska redovisa de styrmedel man planerar att använda för att implementera mål och åtgärder i kommunens avfallsplan.
- Begreppet hushållsavfall har ersatts av begreppet avfall som kommunen ansvarar för, vilket tydliggör att kommunen ansvarar för både hushållsavfall och avfall som uppkommer i kommunens egna verksamheter. Skälet är att kommunen bör föregå med gott exempel och ta fram mål och åtgärder för att förebygga och minska avfallets mängd från egna verksamheter.
- Tydligare koppling mellan fysisk planering och avfallsplanering.

Renhållningsordningens föreskrifter och avfallsplan ska beslutas av kommunfullmäktige. Bestämmelser om samråd, utställning och beslut finns i 15 kap 12–15 §§ miljöbalken.

2.2 Avfallspolitik

Agenda 2030 och hållbarhetsmålen

I september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda som inrymmer de Globala målen för hållbar utveckling.

Agenda 2030 syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. Ett av de sjutton målen är Hållbara

konsumtions- och produktionsmönster. Målet har flera delmål om hållbar livsstil utifrån ett konsumtionsperspektiv, minskning av matsvinn och annat avfall samt återvinning av resurser. Flera av de globala hållbarhetsmålen har en anknytning till avfallshanteringen. De tar till exempel upp anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, offentliga-privata partnerskap, hållbara städer och samhällen. Målen är sammankopplade och ett mål är inte värt mindre än något annat. Helst ska en åtgärd leda till förbättringar på flera områden samtidigt.

EU:s avfallsdirektiv

Enligt artikel 28 i avfallsdirektivet 2008/98/EC ska medlemsstaterna se till att nationella behöriga myndigheter fastställer en eller flera avfallsplaner. Avfallsplanerna ska var för sig eller i kombination omfatta den berörda medlemsstatens geografiska territorium. Enligt artikel 29 ska medlemsstaterna även upprätta avfallsförebyggande program. Programmen kan antingen ingå i avfallsplanerna eller fungera som separata program.

EU har beslutat om en så kallad avfallshierarki, som även styr hur avfallet tas omhand i Sverige. EU:s avfallshierarki illustreras genom avfallstrappan.

1. Avfallsminimera –

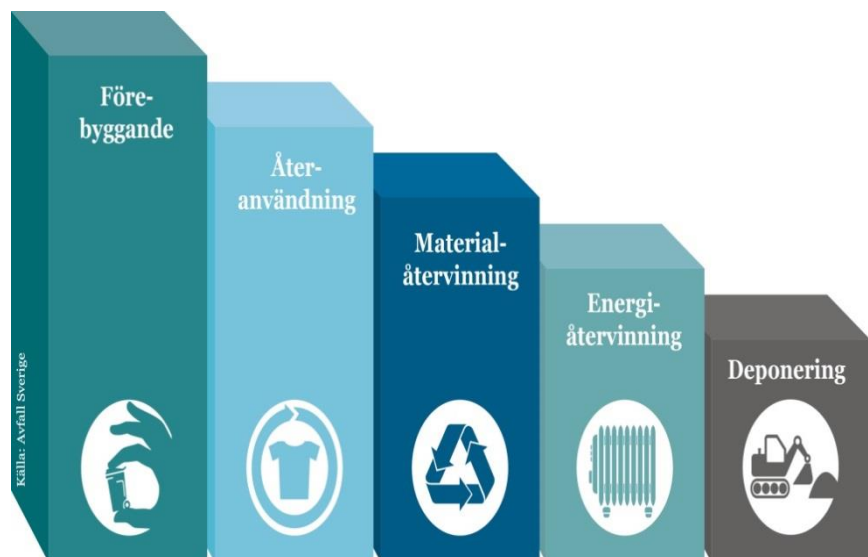
förhindra att avfall uppstår till exempel genom att laga istället för att köpa nytt och att inte överkonsumera

2. Återanvända – byta, skänka eller handla second hand

3. Återvinna materialet – till exempel förpackningar, tidningar, bildäck och näringsämnen från matavfall

4. Utvinna energi genom förbränning – när materialåtervinning inte är möjlig eller lämplig.

5. Deponering – avfall som ska tas ut ur kretsloppet och inte kan användas som en resurs.

Affärsmodeller som utgår från en **cirkulär ekonomi** är inte längre en ny företeelse. I en cirkulär ekonomi stannar materialflöden i kretsloppet istället för att bli till avfall. Det bygger på att återanvända och laga och strävar efter produkter designade för att vara mer hållbara och återvinningsbara och icke förnybara material ersätts med förnybara.

Nationell planering

Regler om nationell avfallsplanering finns i 83 § avfallsförordningen (2011:927).

Naturvårdsverket ansvarar för att erforderliga planer och program finns och att de uppfyller kraven i artiklarna 28–30 i EU:s avfallsdirektiv.

Nationella miljö kvalitetsmål

Riksdagen har antagit mål för miljö kvaliteten inom 16 områden. Målen beskriver den kvalitet och det tillstånd för Sveriges miljö, natur- och kulturreсурser som är miljömässigt hållbara på lång sikt. I de nationella miljö kvalitetsmålen omnämner man mål för avfall i mål 15 ”**God bebyggd miljö**” med följande **precisering** för avfall:

” Avfallshanteringen är effektiv för samhället, enkel att använda för konsumenterna och avfallet förebyggs samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår tas till vara i så hög grad som möjligt samt att avfallets påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.”

Det finns **två etappmål** som direkt kopplar till avfallshanteringen

(www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Sveriges-miljomal/Etappmal/):

- **Ökad resurshushållning i byggsektorn:** Insatser ska vidtas så att förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annat materialutnyttjande av icke-farligt byggnads- och rivningsavfall är minst 70 viktprocent senast år 2020.
- **Ökad resurshushållning i livsmedelskedjan:** Insatser ska vidtas så att senast år 2020 sorteras minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, och minst 40 procent av matavfallet behandlas så att även energi tas tillvara.

I viss utsträckning berörs också avfallets miljö påverkan i nedanstående miljö kvalitetsmål:

- Mål 1 *Begränsad klimatpåverkan*
- Mål 2 *Frisk luft*
- Mål 4 *Giftfri miljö*
- Mål 5 *Skyddande ozonskikt*
- Mål 7 *Ingen övergödning*
- Mål 8, 9 och 10 *Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, samt Hav i balans samt levande kust och skärgård*
- Mål 12 *Levande skogar*

Nationell avfallsplan och avfallsförebyggande program

Naturvårdsverket har tagit fram ett avfallsförebyggande program med fokus på mat, textil, elektronik och byggande och rivning. Det finns nu ett nytt förslag till nationell avfallsplan och avfallsförebyggande program för perioden 2018–2023. Versionen som har använts för extern remiss finns tillgänglig.

Regional avfallsplanering

Regler om regional avfallsplanering finns i 81 § avfallsförordningen (2011:927). Där framgår bl.a. att länsstyrelsen ska göra en sammanställning över de kommunala avfallsplanerna. Sammanställningen ska överlämnas till Naturvårdsverket. Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om hur sammanställningen ska utformas och när den ska överlämnas. Utöver det ansvar som anges i 81 § avfallsförordningen har länsstyrelsen även en roll i att delta i samråd om avfallsplan och tillhörande anknytande miljö bedömningar. Därutöver har länsstyrelsen en

roll i att allmänt vägleda, inspirera och motivera kommunerna i arbetet med kommunal avfallsplanering, samt verka för att samarbetet mellan kommunerna underlättas.

Kommunal avfallsplanering

Riksdagen beslutade år 1990 att kommunerna ska ta fram kommunala avfallsplaner som en del av den kommunala renhållningsordningen. Av 15 kap. 42–44 §§ miljöbalken framgår hur en renhållningsordning ska upprättas och vilka krav som gäller vid upprättandet, exempelvis kraven på samråd och utställning. Närmare bestämmelser om den kommunala renhållningsordningen finns i 74–80 §§ i avfallsförordningen. Där anges att Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om vad den kommunala avfallsplanen ska innehålla och skyldighet för kommunerna att lämna information om innehållet i avfallsplanen. Kommunerna ska också skicka en kopia av avfallsplanen till länsstyrelsen. Avfallsplanen ska ses över minst var fjärde år och uppdateras vid behov. När avfallsplanen ändras ska kommunen genast underrätta länsstyrelsen om ändringen enligt 80 § avfallsförordningen. Enligt miljöbalken 41–44 §§ ska alltid kommunen innan ny eller reviderad renhållningsordning inklusive avfallsplan antas, dels samråda på lämpligt sätt, dels ställa ut förslaget för att ge möjlighet för berörda aktörer att lämna synpunkter. Detta gäller även vid uppdateringar av planen, om inte ändringen är liten eller endast berör ett fåtal fastighetsägare.

I 76 § avfallsförordningen finns krav om att den kommunala avfallsplanen ska innehålla ett särskilt avsnitt om förpackningar och returpapper med uppgifter om platser för insamling av förpackningsavfall och returpapper. Enligt bestämmelsen ska planen även innehålla uppgifter om åtgärder för att förebygga att förpackningsavfall och returpapper uppstår och åtgärder för att främja återanvändning av förpackningar. Kraven gäller inte flaskor eller burkar som omfattas av förordningen (2005:220) om retursystem för plastflaskor och metallburkar.

Avfallshantering i fysisk planering

Avfallshanteringen behöver uppmärksammas tidigt i den fysiska planeringen och i samverkan med olika aktörer med intresse för avfallsfrågan.

I 2 kap. 6 § punkt 5 plan- och bygglagen anges att en god och rationell avfallshantering är ett allmänt intresse. Lokalisering och utformning av bebyggelse och byggnadsverk ska alltså ske med hänsyn tagen till möjligheterna att anordna avfallshantering. Planering för god och säker avfallshantering kommer att bli än viktigare framöver i takt med att kraven på fastighetsnära insamling kommer att skärpas.

Andra kommunala planer

Avfallsområdet berörs även i andra kommunala dokument som översikts- och detaljplaner, VA-strategi och VA-plan.

3. Tre huvudsyften med sex önskvärda resultat, mål och åtgärder

Denna avfallsplan bygger på tre huvudsyften. Mål och åtgärder förväntas leda till att sex olika önskvärda resultat uppnås.

Huvudsyften	Önskvärda resultat
1. Hållbar resursanvändning	1. Förebygga att avfall uppkommer
	2. Ökad återanvändning och återvinning
	3. Inget farligt avfall i hushållsavfallet
2. Hylte hålls rent	4. Minskad nedskräpning
3. Säker avfallshantering	5. Resurseffektiv avfallshantering
	6. Minskad miljöbelastning från deponier

I det följande redovisas mål, nuläge relaterat till varje mål, åtgärder som behövs och var ansvaret läggs för åtgärders genomförande. Åtgärderna har begränsats till sådana åtgärder som krävs för förändring som gör att målen uppfylls. I de fall verksamheten redan fungerar väl och måluppfyllelsen redan är god anges ingen åtgärd. Detta innebär att ambitionen är att fortsätta arbetet på nuvarande sätt utan att den befintliga verksamheten med alla åtgärder beskrivs i detalj.

Mål, nuläge, åtgärder och ansvar redovisas under vart och ett av de sex önskvärda resultaten.

3.1 Hållbar resursanvändning

Önskvärt resultat 1: Förebygga att avfall uppkommer

För att förebygga avfall är det viktigt att kommuner och andra aktörer vidtar åtgärder som främjar återanvändning. Exempel på detta är information om miljövinster med återanvändning och samverkan med aktörer som kan ta emot begagnade produkter. Matsvinnet bör minska. En stor utmaning ligger i att underlätta för individer och verksamhetsutövare att medverka till att skapa ett mer resurseffektivt och kretsloppsbaseerat samhälle.

Mål	Nuläge	Åtgärd	Ansvar
Kärlavfall och förpackningar från hushållen ska minska per invånare mellan 2017 och 2025.	Insamlad mängd kärlavfall 2017: 1 757 ton Insamlad mängd containeravfall 2017: 503 ton	Ta fram en kommunikationsplan för ökad sortering och återvinning.	VA-renhållningsenheten i samverkan med informationsenheten.
Matsvinnet ska minska inom kommunala verksamheter	Insamlad mängd biologiskt avfall 2017: 332 ton (avser alla abonnenter)	Mätning av matsvinnet. Kommunikationsstrategi för minskat matsvinn i den kommunala verksamheten	Kostenheten Barn- och ungdomskontoret i samarbete med Hyltebostäder Omsorgskontoret i samarbete med Hyltebostäder.
Styrmedel <ul style="list-style-type: none"> • Attitydpåverkan • Kunskap • Budgetarbete och verksamhetsplanering 			

Önskvärt resultat 2: Ökad återanvändning och återvinning

Ökad återvinning och återanvändning kan åstadkommas dels genom att underlätta tillgänglighet för återvinning och dels genom att skapa motivation för ändrat beteende. Ungefär en tredjedel av allt avfall som uppkommer inom Sverige kommer från byggsektorn. Bygg- och rivningsavfall är ett prioriterat område i den nationella avfallsplanen och i det avfallsförebyggande programmet. Materialåtervinning av icke farligt bygg- och rivningsavfall ska enligt EU:s avfallsdirektiv öka. Genom återanvändning och återvinning minskas trycket på exploatering av ändliga resurser och energikrävande utvinning av nya råvaror.

Mål	Nuläge	Åtgärd	Ansvar
Ökad utsortering: Senast 2025 ska minst 75 % av kärlavfallet som går till förbränning vara brännbart restavfall	Uppgift om utsorteringsgrad saknas. Till det brännbara restavfallet räknas inte förpackningar. De ska sorteras ut för materialåtervinning.	Plockanalys och straffavgifter. Utveckla den fastighetsnära insamlingen av förpackningar.	VA-renhållningsenheten.
Ökad utsortering: Senast 2025 ska minst 90 % av matavfallet från hushållen utsorteras för att användas för biogasproduktion och näringsåterföring	I Hylte har mer än 60% av hushållen valt abonnemanget utsortering av matavfall. Matavfallet används för biogasproduktion. Inga plockanalyser genomförda. Problem finns med att få utsortering av matavfall att fungera i många flerfamiljsfastigheter. Insamlad mängd biologiskt avfall 2017: 332 ton (avser alla abonnenter).	Fortsatt dialog med fastighetsinnehavare. Prioritet ges till fastigheter där stora mängder matavfall alstras. Ta bort valmöjlighet av abonnemang utan utsortering av matavfall från 2021.	VA-renhållningsenheten.
Ökad utsortering: Insamling av vegetabiliskt och animaliskt livsmedelsavfall från verksamheter ska öka	Problem finns med att få utsortering av matavfall att fungera i affärer, storkök och restauranger.	Fortsatt dialog med affärsinnehavare, storkök och restaurangägare. Ta bort valmöjlighet av abonnemang utan utsortering av matavfall från 2021	VA-renhållningsenheten.
Återföring av näringsämnen från avlopp ska utvecklas	För närvarande transporteras avloppsslam från Hylte kommun till extern mottagare för behandling. Extern mottagares hantering syftar bland annat till att återföra näringsämnen till jordbruksmark.	Systematisk uppföljning av tungmetallhalter och andra föroreningar baserat på de analyser som görs samt spårning av föroreningskällor. Dessa åtgärder syftar till att säkerställa att slammet har låg föroreningsgrad. Driv på samverkan med andra hallandskommuner för regional ansats.	VA-renhållningsenheten.

Öka andelen kretsloppsanpassade avlopp	Exempel på kretsloppsanpassade avlopp finns t.ex. på Pensionat Sågknorren och på Tiraholms Fisk.	Information och dialog om detta i samband med ansökan om enskilda avlopp.	Miljöenheten.
		Information om väl fungerande alternativa avloppssystem på Hyltes hemsida.	
Bygg- och rivningsavfall omhändertas väl	Mindre mängder av bygg- och rivningsavfall kan lämnas på återvinningscentralen och omhändertas väl.		
Senast 2025 ska textilier kunna lämnas för textilåtervinning inom Hylte kommun	Återbruk av textil förekommer via secondhandförsäljning. System för textilåtervinning saknas.	Samarbete med föreningar och organisationer med sikte på etablering av insamlingsstation inom Hylte kommun.	VA-renhållningsenheten.
I samverkan med privata aktörer ska Hyltes hushåll och verksamheter erbjudas fastighetsnära insamling av de olika avfallstyper som lagar och förordningar anger	Matavfall hämtas separat för de som väljer att sortera. I ett första steg från 2021 och i ett andra steg från 2025 kommer successivt större krav att ställas på fastighetsnära insamling	Ta bort valmöjlighet av abonnemang utan utsortering av matavfall.	VA-renhållningsenheten.
		Följ förändringar av lagar och förordningar och anpassa verksamheten till dessa.	
Styrmedel <ul style="list-style-type: none"> • System för fastighetsnära insamling uppdelad på fler fraktioner i takt med att kraven ökar och för insamling av textilier inom Hylte kommun • Taxor och avgifter • Tillsyn och tillståndsgivning • Attitydpåverkan • Kunskap • Budgetarbete och verksamhetsplanering 			

Önskvärt resultat 3: Inget farligt avfall i hushållsavfallet

Kemikalier, elektronik, batterier, lampor, impregnerat trä och läkemedel är alla exempel på produkter som kan göra stor skada på miljön. Allt farligt avfall ska tas om hand på ett miljöriktigt sätt och inte hamna i soppåsen, avloppet eller naturen. En resurseffektiv hantering, t.ex. att inte köpa in större volymer än nödvändigt, är viktig då destruktionskostnaden av farligt avfall ofta överstiger inköpskostnaden.

Mål	Nuläge	Åtgärd	Ansvar
Minska hushållsavfallets innehåll av hälso- och miljöskadliga ämnen genom ett ökat omhändertagande av farligt avfall.	Farligt avfall kan lämnas på kommunens återvinningscentral. Elavfall, batterier och glödlampor kan även lämnas i särskilda skåp i anslutning till affärer.	Ta fram en kommunikationsplan för ökad sortering och återvinning.	VA-renhållningsenheten i samverkan med informationsenheten.
Styrmedel <ul style="list-style-type: none"> • Taxor och avgifter • Tillsyn • Attitydpåverkan • Kunskap • Budgetarbete och verksamhetsplanering • Krav vid upphandling 			

3.2 Hylte hålls rent**Önskvärt resultat 4: Minskad nedskräpning**

Undersökningar av Håll Sverige Rent (2017) visar på ökad nedskräpning i Sverige. Längs stränderna består skräpet framför allt av förpackningar och i stadsmiljö och parker är det mest fimpar, snus och tuggummi som slängs. Problemen med plast och annat skräp i haven har sitt ursprung i nedskräpning på land. Skräpet längs kusterna utgörs till 80 % av plast. Regeringen har uppmärksammat marin nedskräpning och utsläpp av mikroplast. I Hylte är nedskräpningen längs större allmänna vägar ett synligt och väl känt problem. Avfallsdumpning i skogsområden förekommer och runt tätorterna bidrar tippning av trädgårdsavfall till minskad attraktivitet i bebyggelsens omgivningar. Ibland är det skräpig runt återvinningsstationerna. När Borabodeponin övergår från kommunalt ägande till Stora Enso förändras förutsättningarna för omhändertagandet av vissa avfallsslag.

Mål	Nuläge	Åtgärd	Ansvar
Nedskräpningen i offentlig miljö (gator, parker, torg, badstränder) och i naturmiljön i övrigt ska minska under perioden 2019–2025	Någon mätning av nedskräpning görs inte. Nedskräpningen längs större vägar är påtaglig. Nedskräpning i tätorternas ytterområden är påtaglig.	Uppstart av skräpmätning i samarbete med övriga hallandskommuner och Håll Sverige Rent.	Miljöenheten
		Skräpplockaktiviteter i skolor och förskolor.	Barn-och ungdomskontoret
		Riktade informationsinsatser via SFI	
		Kommunen föregår med gott exempel och rensar bort skräp på kommunalt ägd mark.	Miljöenheten Plan- och byggenheten Gata- och parkenheten
Minskad tippning av trädgårdsavfall vid alla större tätorter	Trädgårdsavfall kan lämnas på kommunens återvinningscentral men okontrollerad tippning av trädgårdsavfall förekommer runt alla tätorter, inte minst på kommunalt ägd mark.	Information till hushållen med rekommendationer om kompostering mm.	Miljöenheten i samverkan med informationsenheten.
		Samverkan med samhällsföreningar	
Styrmedel <ul style="list-style-type: none"> • Attitydpåverkan, information • Kunskap, samverkan med SFI • Budgetarbete och verksamhetsplanering • Samverkan med andra kommuner och organisationer, t.ex. Håll Sverige Rent 			

3.3 Säker avfallshantering

Önskvärt resultat 5: Resurseffektiv avfallshantering

Avfallsverksamheten ska bedrivas med höga krav på säkerhet och miljö. Transporterna ska minimeras inom de ramar som bästa teknikval ger. Vissa tekniska system kan kräva storskalighet och stora investeringar. Samverkan över kommungränser och med näringslivet ska eftersträvas när sådant samarbete ger ekonomiska eller miljömässiga fördelar.

Mål	Nuläge	Åtgärd	Ansvar
God service erbjuds.	Servicesen på återvinningscentralen bedöms vara god Avfallshämtning och slamtömning bedöms fungera väl		VA-renhållningsenheten
Transporter inom avfallsverksamheten ska ha låga utsläpp av partiklar, låga bullernivåer och drivas med fossilfria drivmedel.	Tankningsställe för gas finns för närvarande inte i kommunen Krav på fordon har ställts vid entreprenadupphandling	Verka för att få tankställe för gas i kommunen	Samhällsbyggnadskontoret i samverkan med kommunledningen
		Ställa realistiska miljökrav på fordon vid upphandling	VA-renhållningsenheten
Avfallshanteringen är integrerad i den fysiska planeringen	Avfallsfrågorna behandlas i förslaget till ny översiktsplan och i behovsprövningen av detaljplaner	Avfallsfrågorna ska hanteras i alla planer från översiktsplan till detaljplan och bygglov.	Plan- och byggenheten
Styrmedel <ul style="list-style-type: none"> • Kunskap • Budgetarbete och verksamhetsplanering • Samverkan med andra kommuner, företag och andra aktörer bland annat för att få tankställe med fossilfritt bränsle • Personalfortbildning • Krav vid entreprenadupphandling 			

Önskvärt resultat 6: Minskad miljöbelastning från deponier

Gamla avfallsdeponier som var i drift innan miljölagstiftningen skärptes kan innebära risk för förorening av mark och påverkan på vatten och därmed hälsorisker för människor och djur. Enligt det nationella miljökvalitetsmålet för giftfri miljö ska alla områden med stor risk för människors hälsa eller miljön åtgärdas till 2050. Kommunerna ska redovisa detta arbete i den kommunala avfallsplanen och i översiktsplaneringen. Naturvårdsverket har tagit fram en Metodik för Inventering av Förorenade Områden (MIFO). En inventering enligt MIFO-metoden har genomförts i Hylte tillsammans med Länsstyrelsen. En deponi har bedömts tillhöra riskklass 1, nio deponier riskklass 2 och fyra deponier riskklass 3. En ”Vägledning om miljörättsligt ansvar för gamla deponier, avfallsupplag och tippar” finns på Naturvårdsverkets hemsida. Sammanfattningsvis anses att deponier där det finns en konstaterad förorening i själva deponin eller i dess omgivning i första hand bör betraktas som förorenade områden. Därmed bör verksamhetsutövaren som har bidragit till deponins tillkomst ansvara för att den utreds, undersöks eller åtgärdas i enlighet med reglerna i 10 kap. 2 § miljöbalken och principen om att förorenaren betalar. I andra hand bör tillsynsmyndigheten ta ställning till om marken används på ett sådant sätt att risk för skada eller

olägenhet föreligger i enlighet med 9 kap. 1 § miljöbalken. Krav på skyddsåtgärder, begränsningar och försiktighetsmått kan då ställas med stöd av 2 kap. miljöbalken mot den eller de som anses förvara deponin och därmed bedriver en passiv miljöfarlig verksamhet. Främst bör dessa krav riktas mot den som har bedrivit den aktiva verksamhet som har gett upphov till det som förvaras. För situationen i Hylte kan ovanstående tolkas som att kommunen har tillsynsansvar för gamla deponier och ansvar för att åtgärda deponier som varit anvisade platser för allmänhetens avfallsdeponi.

Mål	Nuläge	Åtgärd	Ansvar
Nedlagda deponier i riskklass 1–2 ska ha åtgärdsplaner och vid behov ha åtgärdats.	Kommunen har ansvar för avslutade och nedlagda tidigare kommunala deponier.	Handlingsplan för arbete med Hylte kommuns avslutade deponier är beslutad i samhällsbyggnadsnämnden 2017/§82.	VA-renhållningsenheten
		Utredning av Gammalsbo AFA riskklass 1 samt Torup AFA riskklass 2 är påbörjad. Förslag till åtgärd efter utredning 2019/2020.	
Minska miljöbelastningen på grund av lakvatten från Borabo.	Höga pH-värden i lakvatten från deponin i Borabo har uppmätts. Länsstyrelsen har ställt krav på åtgärder.	Stora Enso utreder möjligheten att leda lakvatten från deponin till sitt reningsverk för behandling.	Hylte kommun och Stora Enso
Styrmedel <ul style="list-style-type: none"> • Budgetarbete och verksamhetsplanering • Tillsyn och tillståndsgivning • Samverkan med ansvariga företag 			

4. Ansvar, styrning och organisation

I det svenska rättssystemet för avfallsområdet regleras ansvarsfrågan. Tre aktörer bär det formella ansvaret för avfallet:

- Kommunerna ansvarar för hushållens avfall och därmed jämförligt avfall från verksamheter samt alla typer av avfall från kommunens egna verksamheter, med undantag för avfall som omfattas av producentansvar.
- Producenterna ansvarar för sina respektive produkter och dess förpackningar.
- Övriga verksamhetsutövare, som inte ingår i de två första kategorierna ansvarar själva för sitt avfall.

Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare inom vars fastighet avfallet uppstår är ansvariga gentemot kommunen.

Alla individer har ett personligt ansvar för att inte skräpa ner. Nedskräpning är straffbart.

4.1 Kommunens ansvar

Kommunen ansvarar, i enlighet med 15 kap. 20§ miljöbalken, för att hushållsavfall samt jämförligt avfall från annan verksamhet inom kommunen återvinns eller bortskaffas. Det är endast kommunen eller den som kommunen anlitar eller till vilken särskilt medgivande getts som får transportera hushållsavfallet. Avfallet får inte grävas ner, eldas upp eller på annat sätt slutligt omhändertas av någon annan än kommunen, utan godkännande av kommunen.

Kommunen har, på samma sätt som andra verksamhetsutövare och fastighetsägare, även ansvar för avfall som uppkommer i den egna verksamheten, t.ex. på reningsverk, i kommunala bostadsbolag, på alla på alla kommunala arbetsplatser och på kommunens skolor, särskilda boenden och bostäder med särskild service. Nytt från 2017 (NFS 2017:2) är att även detta avfall ska uppmärksammas i den kommunala avfallsplanen.

I Hylte kommuns avfallsföreskrifter förtydligas kommunens ansvar ytterligare.

4.2 Producenternas ansvar

Producentansvaret innebär att producenterna har, på uppdrag från regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer, ansvar för avfall som uppkommit från sådana verksamheter som producenterna bedriver, samt för avfall som utgörs av sådana varor eller förpackningar som producenterna tillverkar, fört in i Sverige eller överlåtit. Ansvaret innefattar insamling, bortförsel, återvinning och bortskaffning av avfallet. (15 kap. 12§ miljöbalken)

Producentansvaret är, enligt Naturvårdsverket (2017), ett styrmedel för att uppnå miljömålen. Tanken är att producenterna skall motiveras ta fram produkter som är mer resurssnåla, lättare att återvinna och inte innehåller miljöfarliga ämnen (Naturvårdsverket, 2017) samt styra mot cirkulär ekonomi.

Det finns för närvarande åtta produktgrupper i Sverige med ett lagstadgat producentansvar:

- Batterier
- Bilar
- Däck

- Förpackningar
- Returpapper
- Elektriska och elektroniska produkter (inkl. glödlampor och viss belysningsarmatur)
- Läkemedel
- Vissa radioaktiva produkter och herrelösa strålkällor.

Dessutom finns det frivilliga åtaganden, som liknar producentansvaret, för kontorspapper och lantbruksplast.

För att uppfylla det lagstadgade kravet har vissa producenter gått ihop och bildat s.k. materialbolag för olika förpackningsslag. Dessa har sedan startat Förpacknings & tidningsinsamlingen (FTI) som har till uppgift att se till att förpackningar och tidningar i Sverige samlas in och återvinns. Andra exempel på branschorganisationer är Svensk Däckåtervinning AB (SDAB) som har till uppgift att organisera insamlingen och återvinningen av alla uttjänta däck samt EI-Kretsen sköter insamling- och återvinningssystem för uttjänt elektronik samt batterier.

Regeringen beslutade i juni 2018 om ett förtydligt producentansvar för förpackningar och tidningar:

- Från och med 1 januari 2021 ska producenter eller tillståndspliktiga insamlingssystem samla in förpackningar och returpapper från minst 60 procent av alla bostadsfastigheter. Från och med den 1 april 2025 ska insamling ske från alla bostadsfastigheter som inte avböjt borttransport (45 § förpackningsförordningen och 14 § returpappersförordningen).
- Fastighetsägare får avböja sådan borttransport från fastigheten endast om den är olämplig med hänsyn till fastighetens utformning eller belägenhet, trafiksäkerheten eller andra omständigheter (ny 24 e § avfallsförordningen).

4.3 Övriga verksamhetsutövare

Övriga avfallsproducenter som inte omfattas av det kommunala ansvaret och/eller producentansvaret ansvarar själva för att avfall omhändertas och bortforslas i enlighet med gällande lagar och regler (15 kap. 11§ miljöbalken).

4.4 Fastighetsägarens ansvar

Grunden är att alla fastigheter omfattas av det kommunala avfallsansvaret om det inte är uppenbart att det saknas behov av avfallshantering, till exempel för uppenbart obeboeliga hus eller enbart skogsfastighet.

Fastighetsinnehavaren är betalningsskyldig för avfallsabonnemang som gäller hämtning av brännbart avfall, kompost- och livsmedelsavfall, om inte annat överenskommit med kommunen.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för att

- teckna abonnemang för fastigheten, vilket motsvarar boendes och verksamhetsutövares behov.

- de som bor eller är verksamma i fastigheten får nödvändig information om gällande regler för avfallshanteringen.
- sorteringen av avfallet sker i överensstämmelse med gällande bestämmelser.
- andra bestämmelser i de lokala föreskrifterna efterlevs, som t ex;
 - att hämtplatsen uppfyller krav på god arbetsmiljö
 - de kärl som ingår i abonnemanget rengörs, och att
 - snöröjning, sandning och att vägen till avfallsbehållare hålls lätt framkomlig.

4.5 Förbud mot nedskräpning

I första hand är det individen som ansvarar för att inte skräpa ner. All nedskräpning i Sverige är förbjuden. Förbudet riktar sig till alla – även markägare.

Enligt 15 kapitlet 26 § miljöbalken gäller att "Ingen får skräpa ned utomhus på en plats som allmänheten har tillträde eller insyn till." Med skräp menas både mindre föremål som glas, papper, engångsgrillor och fimpar såväl som större föremål som exempelvis byggavfall, möbler, bilar och hemelektronik. Den som med flit eller av oaktsamhet skräpar ner på en plats där allmänheten har tillträde till kan dömas för nedskräpningen.

4.6 Kommunens styrning

Renhållningsordningens ena del, föreskrifterna, beskriver hur hantering av avfall ska ske inom kommunen och är den rättsliga grunden för det dagliga arbetet inom avfallsverksamheten. Den andra delen, avfallsplanen, är ett styrande dokument, där ambitioner för kommunens avfallshantering beskrivs med målsättningar för framtiden.

Beslut om att anta ny renhållningsordning tas av kommunfullmäktige efter att samråd med allmänheten och särskilt berörda har genomförts och inkomna synpunkter har beaktats.

Avfallsplanen ska följas upp och är ett styrdokument till årliga verksamhetsplaner. Då görs bedömningen om avfallsplanen behöver revideras. Uppgifterna i avfallsplanen ska ses över minst vart fjärde år enligt avfallsförordningen.

Avfallsplanen är ett av de interna styrdokument. Samhällsbyggnadsnämnden ska minst en gång per mandatperiod pröva om styrdokumentet är aktuellt. Om styrdokumentet inte är aktuellt ska det upphävas eller revideras.

4.7 Organisation av arbete under kommunalt ansvar

Kommunen bestämmer själv hur avfallshanteringen ska bedrivas, antingen i egen regi genom förvaltning, i eget eller samägt bolag eller genom uppdrag till en eller flera upphandlade entreprenörer. Det innebär att verksamhetsutövandet kan läggas över på ett kommunalt bolag. Kommunen förblir dock alltid huvudman för verksamheten och kan aldrig överföra sitt avfallsansvar till ett bolag.

5. Avgifter och skatter

5.1 Avgifter

Enligt 27 kap 4–6 §§ miljöbalken har kommunen rätt att ta ut avgift för insamling, bortforsling och behandling av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall. I enlighet med 2 kap 5 § kommunallagen (2017:725) kan kommunen ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. Självkostnadsprincipen, 2 kap 6 § kommunallagen (2017:725), skall gälla, vilken reglerar att kommunen kan få täckning för de tjänster eller nyttigheter de tillhandahåller.

Hylte kommuns renhållningsavgift är uppdelad på en fast och en rörlig del. Den fasta avgiften ska bland annat täcka kostnader för mottagning och behandling av hushållens farliga avfall, grovavfall och trädgårdsavfall på kommunens återvinningscentral. Vidare ska den fasta avgiften täcka kostnader för information, planering och utvecklingsarbete inom avfallsområdet. Den rörliga avgiften ska täcka kostnader för behandling, behållare och hämtning av hushållsavfall vid fastigheten och är differentierad utifrån abonnemangets utformning.

För att stimulera till ökad återanvändning/återvinning medger lagen också möjligheter att genom renhållningstaxan styra till önskvärt beteende (27 kap 5 § miljöbalken).

Producenternas kostnader för åtgärder till följd av producentansvar läggs som en avgift på själva produkten.

5.2 Avfallsskatt (deponiskatt)

Enligt EU:s strategi och Sveriges miljömål (delmål under God bebyggd miljö och Giftfri miljö) ska deponerad mängd avfall minskas. Avfallsskatten ska enligt 4 § lag om skatt på avfall (LSA; 1999:673) betalas med 500 kr per ton avfall. Skattesatsen ska för kalenderåret 2019 och efterföljande kalenderår räknas om utifrån den allmänna prisutvecklingen med ett årligt tillägg av två procent (4 § andra stycket LSA). Det är regeringen som före november månads utgång fastställer den omräknade skattesats som ska tas ut påföljande kalenderår (4 § fjärde stycket LSA).

Vissa typer av avfall är undantagna från kravet på deponiskatt. Det gäller bland annat anläggningar där deponering eller förvaring ske uteslutande av exempelvis jord, grus, lera eller kalksten.

5.3 Förbränningsskatt

I november 2017 överlämnade förbränningsskatteutredningen sitt betänkande om beskattning av avfallsförbränning och utsläpp av kväveoxider från energiproduktion (Brännheta skatter! SOU2017:83) till regeringen.

6. Tillsyn

Prövning och tillsyn över avfallshanteringen enligt 15 kap. miljöbalken (SFS 1998:808) och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken utförs av samhällsbyggnadsnämnden med undantaget att nämndens uppgifter som tillsynsmyndighet enligt speciallagstiftning inte omfattar de delar där nämnden själv bedriver verksamhet (Reglemente för samhällsbyggnadsnämnden §1). Tillsynsnämnden ska, enligt Reglementet för tillsynsnämnden, utföra motsvarande prövning och tillsyn i de fall ärenden gäller samhällsbyggnadsnämnden i Hylte kommuns verksamhet. Respektive av de två nämnderna (samhällsbyggnadsnämnd eller tillsynsnämnd) ska därmed inom sina ansvarsområden svara för prövning av ansökningar om tillåtelse, tillstånd, dispens eller undantag från vad som annars gäller i fråga om transport, återvinning eller bortskaffande av avfall och för den tillsyn som ankommer på kommunen vad gäller avfallshandling, producentansvar, nedskräpning och dumpning av avfall i enlighet med lokal renhållningsordning.

För större behandlingsanläggningar, så kallade A-anläggningar, och för vissa så kallade B-anläggningar har länsstyrelsen tillsynsansvaret. Borabo avfallsdeponi är en sådan B-anläggning som Länsstyrelsen har tillsyn över.

7. Framtida avfallshandling i Hylte kommun

Flera omständigheter kommer att leda till förändringar av verksamheten. Både lokala och mer globala uthållighetsfrågor innebär utmaningar. I detta avsnitt beskrivs ett antal sådana omständigheter.

7.1 Nya regler för fastighetsnära insamling

I ett första steg från 2021 och i ett andra steg från 2025 kommer successivt större krav att ställas på fastighetsnära insamling. Ett utökat ansvar kommer att ligga på producenterna vilket sannolikt leder till att det behövs nya samverkansformer mellan kommuner och producenternas organisationer. Avfallsplanen tar höjd för detta.

7.2 Överskottsmassor och annat inert material

I och med att Borabodeponin överläts till Stora Enso kommer det inte längre att finnas någon kommunal deponi. Ansvar för överskottsmassor och förorenade massor åvilar den vars verksamhet alstrar sådana massor. Kommunen har tillsynsansvar. Vid större byggen lämnar företag uppgifter om eventuella överskottsmassor och hur dessa avses hanteras. Miljöenheten bedömer i dessa situationer om den avsedda handlingen fyller de krav som kan ställas.

7.3 Frågor om oljesanering

Oljesanering har tidigare gjorts på Borabo men tillstånd för detta har upphört. Vid undersökningssamråd med Länsstyrelsen efterlyste Länsstyrelsen planering för t.ex. vart jord av olika föroreningsgrad ska tas för behandling. Enligt samhällsbyggnadskontorets bedömning är oljesanering ett ansvar som faller på den som orsakat föroreningen och kommunen behöver därför inte ha någon särskild planering för detta. I nuläget måste oljeförorenade massor transporteras till plats utom kommunen för behandling då det inte längre finns godkänd plats för behandling inom kommunen.

7.4 Utvinning av näringsämnen ur kommunalt avloppsslam

En av de stora ödesfrågorna för uthållig utveckling globalt är hur näringsämnenas kretslopp ska slutas. Särskilt fosfor som är en ändlig och inte så rik resurs måste återföras till åkermarken om matproduktionen ska klaras i en framtid med befolkningsökning och väntad konsumtionsökning. Fosfor måste dessutom återföras på ett sätt som innebär att miljögifter inte tillförs. Kadmiumförekomst är redan en faktor av stor betydelse då en del av de fosfortillgångar som finns innehåller naturligt högre kadmiumhalter än de som rekommenderas i t.ex. svenskt jordbruk. Kommunalt avloppsslam innehåller på motsvarande sätt flera ämnen som inte bör komma in i jordbruksproduktionen och därmed direkt i näringskedjan.

Problematiken är sannolikt för svår för Hylte att lösa på egen hand, men inte desto mindre måste Hylte på alla sätt bidra till att framsteg görs både kommunalt, regionalt och nationellt. Hylte ska bidra genom att noggrant följa upp förekomst av föroreningar i slammet och vidta åtgärder för minskad föroreningsgrad och så långt möjligt ställa krav på produktiv användning av avloppsslammets innehåll av växtnäring. Kommunen ska när det är möjligt driva på regionalt samarbete för att söka mer storskaliga lösningar till denna fråga.

7.5 Ekonomisk och miljömässigt god hantering av avloppsslam

Frågan om växtnäringen i avloppsslammets är stor och svår. På ett mer näraliggande plan finns de omedelbara frågorna om hur och var avloppsslammets ska behandlas när nu inte längre alternativet att använda det för sluttäckning av Borabodeponin finns. Den nuvarande hanteringen alstrar omfattande transporter med miljöskadliga utsläpp och inte minst mycket stora kostnader för omhändertagandet (storleksordning 1–1.5 miljoner SEK/år). Mer kostnadseffektiva och miljömässigt bättre alternativ är önskvärda.

7.6 Omlastning av hushållsavfall

I och med att Borabodeponin överläts till Stora Enso kommer det inte längre att finnas någon yta för omlastning av hushållsavfall från mindre till större fordon. Det finns fortsatt behov av en sådan omlastningsyta.

8. Planens uppföljning

En årlig miljörapport upprättas för återvinningscentralen där insamlade avfallsmängder redovisas. För verksamhetsuppföljning i ett flerårsperspektiv ska statistik samlas på ett sätt som ger överskådlighet över trender. Nedan återges en tabell som kan användas med de modifieringar som behövs på grund av ändringar i verksamheten. I denna tabell inkluderas statistik för avfallsmängderna år 2017 som referensvärden mot vilka ökning eller minskning av avfallsmängder följs.

I de årliga miljörapporterna för de större avloppsreningsverken ges information om de mängder slam som alstrats och transporterats från anläggningarna.

En uppföljning av planens mål och åtgärder ska göras varje år i samband med kommunens bokslut. Renhållningsordningen ska revideras vid behov, dock minst vart fjärde år.

Flerårsuppföljning av insamlade mängder avfall och material för återvinning med referensdata för 2017 och 2018.

Materialslag	2017	2018
Olja	3 330 kg	2 445 kg
Blybatterier	11 515 kg	7 159 kg
Asbest	7,5 ton	2,5 ton
Långa lysrör	1 110 kg	1 071kg
Glödlampor/små lysrör	1 180 kg	1 273 kg
Kyl/frys	33 350 kg	31 850 kg
Impregnerat trä	78 300 kg	55 630 kg
Små batterier	2 961 kg	2 164 kg
Oljefilter	284 kg	286 kg
Brandvarnare	15 kg	22 kg
Småkemikalier	973 kg	627 kg
Färg, lösningsmedel	8 248 kg	9 070 kg
Färg, vattenbaserad	10 908 kg	9 363kg
Aerosoler	1 378 kg	948 kg
Gasol	217 kg	76 kg
Kvicksilver	7 kg	6 kg
Bekämpningsmedel	270 kg	252 kg
Rent trä	791 ton	854 ton
Metallskrot	288 ton	291 ton
Gips	62 ton	48 ton
Grovavfall	106 ton	117 ton
Fönster	24 ton	32 ton
Wellpapp	74 ton	80 ton
Hårdplast	53 ton	63 ton
Deponi/fyllnadsmaterial	263 ton	245 ton
Brännbart ÅVC	285 ton	262 ton
Däck	10 ton	14 ton
Elskrot	69 ton	63 ton
Vitvaror	55 ton	60 ton
Kärlavfall	1 757 ton	1 813 ton
Containeravfall	503 ton	525 ton
Biologiskt avfall	332 ton	298 ton

UNDERLAG OCH REFERENSER

Avfall Sverige. 2017. Underlag för renhållningsordningens avfallsföreskrifter. Rapport 2017:01

Avfall Sverige. 2018. Handbok i avfallsplanering. Vägledning för ett framgångsrikt arbete. Rapport 2018:16

Avfall Sveriges hemsida www.avfallsverige.se

European Commission. <http://ec.europa.eu/environment/waste/framework/> (EU:s avfallsdirektiv 2008/98/EC)

Förpacknings- och tidningsinsamlingens hemsida www.ftiab.se

Halmstads kommun. 2018. Förslag till ny renhållningsordning för Halmstads kommun 2019. Del 1. Avfallsplan med mål och åtgärder. Granskningsversion maj 2018

Halmstads kommun. 2018. Förslag till ny renhållningsordning för Halmstads kommun 2019. Del 2. Föreskrifter för avfallshantering. Granskningsversion maj 2018

Hylte kommun. 2011. Avfallsplan. Antagen av KF 2011-03-24.

Hylte kommun. 2012. Föreskrifter om avfallshantering. Renhållningsordning för Hylte kommun. Antagen av KF 2012-11-20 §99

Hylte kommun. 2013. Strategier för avfallshanteringen i Hylte kommun. Uppföljning av avfallsplanen 2013.

Hylte kommun. 2015. Lokalisering av deponi i Hylte. Ramböll 2015-06-03

Hylte kommun. 2015. VA-översikt för Hylte kommun.

Hylte kommun. 2016. VA-strategi för Hylte kommun. KF 2016-03-17

Hylte kommun. 2016. VA-plan för Hylte kommun. SBN 2016-06-21

Hylte kommun. 2018. Översiktsplan för Hylte kommun. Samrådsförslag. Dnr 2015 KS0087

Hylte kommun. 2018. Mätning av matsvinn i skolor och förskolor (Tabell med sammanställning)

IVL Svenska Miljöinstitutet. 2017. Här är tekniken som kan revolutionera textilåtervinningen. Pressmeddelande.

Laholms kommun. 2018. Förslag till ny renhållningsordning för Laholms kommun 2018-2022. Del 1: Avfallsplan med mål och åtgärder. Samrådsversion augusti 2018

Laholms kommun. 2018. Förslag till ny renhållningsordning för Laholms kommun 2018. Del 2: Föreskrifter för avfallshantering. Samrådsversion augusti 2018

Länsstyrelsen i Hallands län. 2015. Inventering av nedlagda deponier i Hylte kommun. Dnr. 577-6936-13

Naturvårdsverket. 2015. Tillsammans vinner vi på ett giftfritt och resurseffektivt samhälle. Avfallsförebyggande programmet. ISBN 978-91-620-6654-3. Remissversion.

Naturvårdsverket. 2017. Att styra mot effektivare avfallshantering. Rapport 6744

Naturvårdsverket. 2017. Kommunal avfallsplanering. Vägledning om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall. Rapport 6760. April 2017

Naturvårdsverket. 2017. Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall. NFS 2017:2

Naturvårdsverkets miljömålportal www.miljomal.se

Naturvårdsverket. 2018. www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning/Avfall/Producentansvar/Producentansvar-forpackningar/ (information om tidplan för ny vägledning)

Regeringskansliet. 2017. Brännheta skatter! Bör avfallsförbränning och utsläpp av kväveoxider från energiproduktion beskattas? SOU 2017:83

Regeringskansliet. 2018. Regeringens rättsdatabaser. Förordning om producentansvar för förpackningar SFS 2018:1462. Övergångsbestämmelser från 2019-01-01

Sveriges Riksdag. 1998. Miljöbalk 1998:808 med ändringar t o m SFS 2018:1862

Sveriges Riksdag. 1999. Lag om skatt på avfall med ändringar t o m SFS 2017:1211

Sveriges Riksdag. 2005. Förordning om retursystem för plastflaskor och metallburkar. SFS 2005:220 med ändringar t o m SFS 2018:1465

Sveriges Riksdag. 2011. Avfallsförordning 2011:927 med ändringar t o m 2018:1466

Sveriges Riksdag. 2017. Kommunallag med ändringar t o m SFS 2018:1350

Sveriges Riksdag. 2017. Miljöbedömningsförordning 2017:966 med ändringar t o m 2018:1875

BILAGOR

Bilaga 1. Uppföljning av avfallsplanen från 2010

Denna bilaga utgörs av ett utdrag ur Hylte kommuns avfallsplan som beslutades 2010 med uppföljning avseende läget 2018.

Sammanfattningsvis noteras att betydande förändringar skett under perioden:

- En **ny återvinningscentral** har tagits i bruk med betydligt bättre arrangemang för mottagande.
- **Hämtning av matavfall** som en särskild utsorterad fraktion har införts. En möjlighet att lämna avfall utan utsortering av matavfall finns dock kvar.
- Taxor har utformats så att **sortering av matavfall premieras med lägre taxa**. Taxan är nu också tydligare konstruerad med två delar, en fast avgift och en rörlig avgift vilken varierar med abonnemangets utformning.
- **Informationen på hemsidan** har kompletterats. En stor satsning på information gjordes när utsortering av matavfall introducerades.

En del åtgärder har på grund av kapacitetsbrist inte genomförts. I en del fall har åtgärder inte kunnat fullföljas på grund av externa förändringar som har påverkat möjligheten att samverka med andra.

6. Strategier för avfallshanteringen i Hylte kommun

6.1 Minska den totala mängden avfall som produceras.

Åtgärds punkt	Ansvar	Påbörjas	Uppföljning 2018
Utveckla en miljökalender i samarbete med angränsande kommuner.	Samhällsbyggnadskontoret	2012	Miljökalender avvecklad hos grannkommunerna och därmed för Hylte
Informationskampanjer i samarbetet med Avfall Sverige	Samhällsbyggnadskontoret	2011	Material från Avfall Sverige på mässor
Utveckla hemsidan	Samhällsbyggnadskontoret	2011	Uppdaterad i samband med införande kampanj ”Matavfall blir biogas”
Informationsarbete i skolan	Samhällsbyggnadskontoret Barn- och ungdomskontoret	2011	Samarbete inför mässor
Kontinuerligt följa upp taxans påverkan på avfallsvolymer	Samhällsbyggnadskontoret	2011	Differentierad taxa inför 2013 men ingen uppföljning på dess påverkan på avfallsvolymer

6.2 Öka andelen material som återvinns.

Åtgärds punkt	Ansvar	Påbörjas	Uppföljning
Utveckla kommunikationen med FTI AB i syfte att	Samhällsbyggnadskontoret Regionalt samarbete FTI AB	2011	Städning utförs regelbundet i samband med tömning av batteriholk. Snabbare extra-

motverka nedskräpning och erhålla ändamålsenliga återvinningsstationer utifrån kommuninvånarnas behov.			tömning nu via system med mailkontakt.
Erbjuda fler fraktioner för sortering vid den nya återvinningscentralen.	Samhällsbyggnadskontoret	2011	Ny ÅVC med fler fraktioner invigd 2012.
Erbjuda mobila återvinningscentraler i tätorterna regelbundet.	Samhällsbyggnadskontoret	2012	Försök på andra orter har visat att detta är förknippat med stora kostnader. Inte genomfört.
Erbjuda ”budning” av hushållens grovavfall till självkostnadspris.	Samhällsbyggnadskontoret	2012	Våren 2013 erbjöds hämtning av grovavfall till självkostnadspris. Mycket få abonnenter anmälde intresse, därför togs erbjudandet bort.
Erbjuda möjlighet att lämna överblivet byggmaterial till återanvändning.	Samhällsbyggnadskontoret Arbetsmarknadsenheten	2012	Arbetsmarknadsenheten iordningställde lämpliga lokaler för second handförsäljning under 2013.
Avfallsfrågor skall ingå i den kommunala planeringen.	Plan och bygg enheten	2011	Rutin på gång att via checklista lyfta in avfallsfrågorna i planbeskrivningen.
Kommunen skall vara ett föredöme i avfallsarbetet. I kommunens lokaler ska allt avfall källsorteras. Arbetet med källsortering ska inräknas som en driftkostnad i likhet med energi, vatten och avlopp.	Samhällsbyggnadskontoret	2012	Alla kommunala verksamheter utom badplatser och reningsverk har fått brunt kärl för utsortering av matavfall. Löpande diskussioner med Hyltebo städer om arbetsrutiner sorterat avfall. Enligt Omsorgskontoret har särskilda boenden inte brunt kärl för utsortering för matavfall.
Kontinuerligt följa upp placeringen av återvinningsstationerna.	Samhällsbyggnadskontoret	2011	Information om återvinningsstationernas placering finns nu på hemsidan.

6.3 Minska andelen grovt hushållsavfall till deponering.

Åtgärds punkt	Ansvar	Påbörjas	Uppföljning
Ytterligare utveckla utsorteringen av hushållens byggavfall som istället kan användas som konstruktionsmaterial.	Samhällsbyggnadskontoret	2011	Container för grejor som kan återanvändas finns på Borabo men inte specifikt för byggavfall.

Söka metoder för att möjliggöra ytterligare återvinning av material som idag deponeras t ex. isolering.	Samhällsbyggnadskontoret	2011-2016	Ej påbörjat.
---	--------------------------	-----------	--------------

6.4 Matavfallet tas tillvara som en resurs.

Åtgärds punkt	Ansvar	Påbörjas	Uppföljning
Sortera ut och behandla matavfall från restauranger, storkök och livsmedelsaffärer för produktion av biogas eller kompostering.	Samhällsbyggnadskontoret	2012-2016	Verksamheter har erbjudits abonnemang för biogasproduktion.
Sortera ut och behandla matavfall från hushållen för produktion av biogas eller kompostering.	Samhällsbyggnadskontoret	2012-2016	Alla hushåll har erbjudits abonnemang för biogasproduktion alt kompost 2013.

6.5 Minska hushållsavfallets innehåll av hälso- och miljöskadliga ämnen genom ett ökat omhändertagande av farligt avfall.

Åtgärds punkt	Ansvar	Påbörjas	Uppföljning
Riktad informationskampanj med avseende på farligt avfall till hushållen via t ex utskick och TV-reklam.	Samhällsbyggnadskontoret Regionalt samarbete	2012	Avfall Sverige och Håll Sverige rent gör en del kampanjer på detta tema.
Erbjuda ”miljöbil” som med regelbundenhet tar emot hushållens farliga avfall i tätorterna.	Samhällsbyggnadskontoret	2012	Farligt avfall mottas på Borabo återvinningscentral.
Erbjuda insamling av farligt avfall i butik	Samhällsbyggnadskontoret	2012	Insamlings skåp beställda. Nu fungerande verksamhet.

6.6 Minska miljöpåverkan från gamla avfallsupplag

Åtgärds punkt	Ansvar	Påbörjas	Uppföljning
Genomföra MIFO-undersökningar av nedlagda deponier alt genomföra undersökningarna i egen regi.	Samhällsbyggnadskontoret	2011	Initiativ taget av Länsstyrelsen till ett länsarbete om detta 2013. MIFO-undersökning steg 1 genomförd 2015.
Utreda konsekvenserna av genomförda undersökningar samt upprätta åtgärdsplan.	Samhällsbyggnadskontoret	2012-2016	Handlingsplan antagen av samhällsbyggnadsnämnden 2017/§ 82. Utredning av Gammalsbo AFA samt Torup AFA påbörjad.

6.7 Bygg och rivningsavfall skall omhändertas på miljömässigt bästa sätt.

Åtgärds punkt	Ansvar	Påbörjas år	Uppföljning
Samhällsbyggnadsnämnden skall vid rivningslov informera om tydliga krav på sortering, destruering och återvinning av byggnadsavfall.	Plan- och byggenheten	2011	En rivningsplan lämnas in i samband med rivningslov. Där beskrivs vilka material och mängder som förväntas och hur de ska omhändertas.

6.8 Avfallshanteringen i kommunen ska förknippas med god service och miljömässigt god hantering.

Åtgärds punkt	Ansvar	Påbörjas år	Uppföljning
Vid upphandling skall krav ställas på entreprenörerna avseende miljö och att god service till avfallslämnarna säkerställs.	Samhällsbyggnadskontoret	2011	Denna typ av krav ställdes vid upphandling av ny avfalls-entreprenör 2012. Fortlöpande.
Kontinuerlig kompetensutveckling av personal på återvinningscentralerna.	Samhällsbyggnadskontoret Regionalt samarbete	2011	Utbildning om farligt avfall. Regelbundna träffar för ÅVC-personal i regionen f o m hösten 2013. Fortlöpande.
Kontinuerligt minska miljöpåverkan från avfallstransporter genom att t ex ersätta fossila bränslen.	Samhällsbyggnadskontoret Regionalt samarbete	2011	Laddstationer för elbilar finns.

6.9 Förbättrad avfallshantering för turism

Åtgärds punkt	Ansvar	Påbörjas år	Uppföljning
Iordningställa och arbeta för strategiskt utplacerade mottagningsplatser i kommunen för omhändertagande av avfall från tillfälliga besökare t.ex från husbilar och husvagnar. Säkerställa att avfallshantering kring uppställningsplatser och leder fungerar.	Samhällsbyggnadskontoret	2011-2016	Tillsyn avfall vid leder och badplatser sker regelbundet under säsong. Några uppställningsplatser för husbilar utöver campingplatser finns ännu inte i kommunen.

6.10 God ekonomi.

Åtgärds punkt	Ansvar	Påbörjas år	Uppföljning
Konstruktion av ny renhållningstaxa som tar hänsyn till hela renhållningsuppdraget i Hylte kommun inkl. deponier.	Samhällsbyggnadskontoret	2011	Renhållningstaxan har under flera år gett utrymme för detta.
Införa kortsystem vid återvinningscentralen	Samhällsbyggnadskontoret	2011	Det finns behov av att införa ett passersystem till Borabo återvinningscentral för att säkra att endast behöriga nyttjar tjänsten.

Bilaga 2. Typer av avfall med exempel och kommentarer

Typ av avfall	Exempel	Kommentar
Restavfall	Blöjor, kuvert, plåster, tops och annat avfall som inte går att materialåtervinna eller behandlas biologiskt.	Restavfall är det avfall som blir kvar efter det farliga avfallet och allt som kan materialåtervinnas har sorterats ut.
	Restavfall som inte lämpar sig för fastighetsnära avhämtning kan lämnas på återvinningscentral.	I första hand lämnas restavfall i anvisad avfallsbehållare enligt ovan. För alternativet att lämna på återvinningscentralen gäller samma sorteringsregler som för det avfall som lämnas i avfallsbehållare.
Matavfall	Köttben, äggskal, kaffesump, fruktrester, potatisskal.	Biologiskt nedbrytbart avfall, dvs. den del av det organiska avfallet som på kort tid kan brytas ned i biologiska processer. Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare vid en och tvåfamiljsfastigheter kan efter anmälan till miljönämnden själv kompostera avfallet på fastigheten. Större mängder kräver tillstånd.
Matfetter och frityroljor	Flott från stekpanna, frityrolja vid matlagning.	Matfetter och frityroljor kan lämnas på Borabo återvinningscentral till förbränning. Stelnat matfett kan läggas i den bruna matavfallspåsen för biogasproduktion. Kan även läggas i behållare för restavfall, om det är väl emballerat och kan ske utan att emballaget går sönder.
Grovavfall	Möbler, mattor, madrasser, glasfiber.	Avfall som är så tungt eller skrymmande eller som har andra egenskaper som gör att det behöver hanteras separat från annat restavfall.
Trädgårdsavfall	Ris, grenar, häckklipp, löv, gräs och fallfrukt.	Lämnas på återvinningscentralen som ris och grenar respektive kompost. Kan även komposteras på egen fastighet.

Farligt avfall	Färgrester, limavfall, lysrör, lågenergilampor, halogenlampor, sprayburkar (aerosoler), nagellack, parfym, skokräm, lösningsmedel, spillolja, bensin- och oljefilter, bilbatterier, bekämpningsmedel, syror och baser, kvicksilvertermometrar, tömda engångsbehållare för gasol och propan.	Farligt avfall är direkt skadligt för både människor, djur och växter varför det är extra viktigt att allt farligt avfall tas om hand på ett hälso- och miljöriktigt sätt.
Returbehållare för gasol		Lämnas till försäljningsställen.
Explosiva varor		Lämnas till polisen.
Fyrverkerier		Lämnas till försäljningsställen.
Asbest	Tak- och väggbeklädnad, (asbestcement, eternit), fönsterbänkar, takpannor, ventilationsrör, rörisolering, mm.	Utgör farligt avfall då det innehåller skadliga ämnen och ska tas om hand på ett miljö- och arbetsmiljöriktigt sätt.
Fyllnadsmaterial	Inert material, t.ex. sten, grus, betong, porslin, sanitetsporslin, planglas, klinkers, kakel, tegel.	
Fönster	Glasade fönster med karmar och bågar av trä	Äldre fönsterkitt innehåller asbest och ska inte bearbetas
Metallskrot som inte är förpackningsmaterial	Cyklar, bildelar utan olja, byggavfall av metall, fälgar utan däck	Mindre mängder metallskrot från hushåll kan lämnas på återvinningscentralen. Större mängder metallskrot lämnas direkt till de företag som återvinner metall.
Hårdplast som inte är förpackningsmaterial	Plastleksaker, PVC rör, trädgårdsmöbler, dunkar större än 5 liter, etc.	Hårdplast kan lämnas i en särskild container på återvinningscentralen.
Textilier	Kläder och andra textilier	Ett av avfallsplanens mål är att ordna system för insamling av alla slags textilier inom Hylte kommun.

Tryckimpregnerat trä	Altangolv, staket mm från bygg- och rivningsarbete. Blomsterlådor Slipers	Utgör farligt avfall och innehåller skadliga ämnen. Skall tas om hand på ett miljöriktigt sätt.
Isolering utom frigolit	Glasfiberisolering, mineralull	Kan lämnas i en särskild container på återvinningscentralen.
Cellplast, frigolit	Isoleringsmaterial och förpackningsmaterial av cellplast	Cellplast och frigolit sorteras som brännbart avfall.
Gips	Gipsplattor	Gipsavfall går till återvinning och blir nya gipsplattor.
Bygg- och rivnings trä	Rent och målat trä, dvs. ej tryckimpregnerat.	Krav ställs på att en rivningsplan lämnas in i samband med ansökan om rivningslov. Rivningsplanen ska innefatta materialinventering. Upplysning ges i beslutet att man ska uppfylla Hylte kommuns avfallsplan. Under 2018 beviljades fyra rivningslov.
Latrin	Avfall som består av mänsklig avföring och toalettpapper.	Hämtas av renhållningsentreprenör.
Slam och fosforfiltermaterial	Slam och fosforfiltermaterial från små, enskilda avloppsanläggningar.	Tömning av slam från slamavskiljare och andra enskilda avloppsanläggningar sker minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i tanken/avskiljaren.
Kadaver från döda sällskapsdjur	Endast smådjur som katt, hund m fl.	För husdjur i lantbruk, inklusive hästar gäller andra regler än för smådjur. Vilda döda djur lämnas lämpligen i skogen. Nedgrävning av döda sällskapsdjur får ske på egen mark.
Andra animaliska biprodukter än döda sällskapsdjur och matavfall.	Butiksavfall, exempelvis kasserade varor, av animaliskt ursprung enligt förordningarna 1069/2009/EG och 142/2011/EU	Blandas före detta livsmedel med annat avfall utgör den blandade fraktionen före detta livsmedel och då blir regelverket om animaliska biprodukter tillämpligt även på den blandade fraktionen. För att undvika detta krävs att före detta livsmedel av animaliskt ursprung från butiker hålls åtskilt från annat matavfall.

Stickande och skärande avfall	Kanyler, sprutor mm.	Lämnas på apoteken i behållare som tillhandahålls av apoteken.
Läkemedel	I enlighet med definitionen av läkemedel i förordningen om producentansvar för läkemedel.	Lämnas på apoteken i påse eller behållare som tillhandahålls av apoteken.
Förpackningar, tidningar och wellpapp	Tidningar, wellpapp samt förpackningar av papper, plast, metall och glas.	Ska sorteras och tas omhand enligt förordningarna om producentansvar för förpackningar och returpapper.
Batterier >3 kg	Alla batterier över 3 kg, exempelvis bilbatterier, i enlighet med definitionen av batteri i Förordningen om producentansvar för batterier.	Batterier innehåller skadliga ämnen och ska tas omhand på ett miljöriktigt sätt. Ska sorteras och tas omhand i enlighet med Förordning om producentansvar för batterier.
Elektriska och elektroniska produkter (konsument-elavfall)	Batterier under 3 kg, kyl, frys och övriga vitvaror, glödlampor, mobiltelefoner, lågenergilampor, lysrör, alla produkter som drivs eller är beroende av sladdar eller batterier. I enlighet med definitionen av batteri i Förordningen om producent-ansvar för batterier.	Skall sorteras och tas omhand i enlighet med Förordning om producentansvar för elutrustning samt Förordning om producentansvar för batterier. El-kretsen ansvarar för insamling av elektriska och elektroniska produkter
Däck	Däck utan fälg	Max 4 däck får lämnas på återvinningscentralen per besök. Däckverkstäder är skyldiga att ta emot uttjänta däck även om nya däck inte köps.

Bilaga 3. Nulägesbeskrivning

Hylte kommun

Befolkning i kommunen var 2018-09-01 ca 11 000 fördelade på sex tätorter, tre småorter, fem mindre orter (Förslag till ÖP 2018) och omgivande landsbygd. Av de totalt ca 4 800 bostäderna i Hylte kommun utgörs omkring 75 % av småhus och 25 % av lägenheter i flerfamiljshus. Närheten till kontinenten och den ostördheten som skogarna och de många småsjöarna kan erbjuda, gör att många tyska och danska familjer köper fritidshus i Hylte kommun.

Näringslivet i Hylte har historiskt sin bas i skogen. Papper- och träindustri har dominerat och i kommunen finns ett stort tidningspappersbruk vars verksamhet emellertid har minskat och diversifierats under senare år. En återhämtning av verkstadsindustri och med många företag som underleverantörer till bilindustrin pågår. Turistindustrin är på tillväxt men består av förhållandevis små enheter.

Hyltes avfallshantering i relation till de nationella etappmålen

De nationella etappmålen:

- **Ökad resurshushållning i byggsektorn:** Insatser ska vidtas så att förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annat materialutnyttjande av icke-farligt byggnads- och rivningsavfall är minst 70 viktprocent senast år 2020.
- **Ökad resurshushållning i livsmedelskedjan:** Insatser ska vidtas så att senast år 2020 sorteras minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, och minst 40 procent av matavfallet behandlas så att även energi tas tillvara.

Byggsektorn

Krav ställs på att en rivningsplan lämnas in i samband med ansökan om rivningslov. Rivningsplanen ska innefatta materialinventering. Upplysning ges i beslutet att man ska uppfylla Hylte kommuns avfallsplan. Under 2018 beviljades fyra rivningslov. Fraktioner i mindre volymer av rivningsmaterial kan lämnas på Borabo återvinningscentral, dock tas större mängder av rivningsavfall inte emot på återvinningsstationen då större mängd rivningsavfall inte definieras som hushållsavfall. Möbler för återbruk kan lämnas i container på återvinningscentralen som tas om hand av arbetsmarknadsenheten inom arbets- och näringslivskontoret.

Livsmedelskedjan

Av alla abonnenter på renhållningstjänster har mer än 60 % abonnemang med utsortering av matavfall. De flesta storkök sorterar ut matavfall. Andelen restauranger som sorterar ut matavfall bedöms vara något lägre än snittet, omkring 50 %. Utsorterat matavfall transporteras av renhållningsentreprenören till biogasanläggning.

En underökning av matsvinn i skolor och förskolor har gjorts. Den visar på att det är stor skillnad mellan olika enheter (från ett veckosnitt på 7% till ett veckosnitt på 24%), och stor variation mellan olika veckodagar (för samma enhet t. ex mellan 11% och 33% eller mellan 5% och 22%). En undersökt vecka visade att 629 kg mat slängdes från sju skolor och två förskolor. På årsbasis motsvara det ett matsvinn från skolorna på mellan 20 och 25 ton. Värdet av de 629 kg som var svinn under den undersökta veckan bedömdes vara 19 539 kr, vilket skulle indikera att svinnet på årsbasis kan vara värt i storleksordningen 600 000–800 000 kr från de undersökta enheterna.

Hyltes avfallshantering i relation till det avfallsförebyggande programmet

Förslaget på nytt avfallsförebyggande program fokuserar på mat, textil, elektronik och byggande och rivning. Mat, byggande och rivning kommenterades ovan. För elektronik gäller producentansvar och det finns inlämningssystem i affärer och på Borabo återvinningscentral.

System för återanvändning eller återvinning av textilier i kommunen är i nuläget begränsat till att en enskild organisation samlar in och säljer begagnade kläder på en plats i Hyltebruk.

Nuvarande anläggningar för avfallshämtning och avfallshantering

Deponi

Från januari 2021 övertar Stora Enso Borabo deponi. Avtal om överlåtelse slöts mellan Hylte kommun och Stora Enso Paper AB i december 2017. I och med att Stora Enso tar över deponin och den yta som fram till övertagandet av deponin fungerar som mellanlagring i avvaktan på transport till godkända behandlingsanläggningar för rest- och matavfall, behöver kommunen anlägga en ny mottagningsyta för mellanlagring och omlastning av rest- och matavfall.

Fyllnadsmaterial deponeras på Borabo men från 2021-01-01 (eller möjligen tidigare) så försvinner den möjligheten. Någon annan deponi finns inte inom kommunen.

Oljeförorenad jord kunde tidigare tas emot och behandlas på Borabos deponiområde. Tillståndet för denna verksamhet löpte ut under 2017 och verksamheten har därmed upphört. Nu anlitas privata företag som erbjuder lösningar utanför kommunen.

Återvinningscentral

Kommunen har en väl fungerande och modern återvinningscentral vid Borabo i utkanten av Hyltebruk.

Återvinningsstationer

Återvinningsstationer finns på följande platser:

- Drängsered
- Hyltebruk (2 st)
- Kinnared
- Landeryd
- Långaryd
- Rydöbruk
- Torup

- Unnaryd
- Borabo, vid återvinningscentralen.

Förpacknings- och Tidningsinsamlingen sköter dessa platser medan samhällsbyggnadskontoret har tillsynsansvar.

Hushållsavfall

Nedan redovisas insamlingssystem och hur avfallet återvinns eller bortskaffas. Mängder av respektive avfalls- eller materialslag för 2017 återges i huvudtexten ovan, avsnitt 8.

Restavfall

Hämtas fastighetsnära i hela kommunen. För större kunder erbjuds även containerhämtning. Avfallet hämtas vanligen varannan vecka från privatkunder och varje vecka från flerbostadshus och större verksamheter. Avfallet körs via komprimeringsanläggning på Borabo till en sopförbränningsanläggning.

Matavfall

Hämtas fastighetsnära i hela kommunen. Större kunder med containerhämtning (butiker, hyreshus, andra verksamheter) erbjuds matavfallshämtning på samma sätt som hushållen, men mot en särskild avgift. Matavfallet transporteras till Borabo innan det transporteras vidare till biogasanläggning.

Grovavfall

Det mesta avfallet inkommer till Borabo återvinningscentral. Det brännbara består framför allt av möbler. Träavfallet tas om hand av upphandlad entreprenör för flisning. Metallavfall lämnas till metallåtervinning.

Latrinavfall

Insamling sker hos ett fåtal fritidsboende och vid badplatser, naturområden och vid ett antal tillfälliga arrangemang. Latrin samlas i engångskärl och skickas till förbränning. Dessutom finns cirka 60 hundlatriner i kommunen som töms var 14:e dag.

Slam

Det kommunala avloppsslammet var i snitt för åren 2016–2017 ca 220 ton torrs substans per år, vilket motsvarar en verklig vikt av ca 1 200 ton avvattnat slam. Slam från mindre reningsverk och från kommunens 2 100 enskilda avlopp körs till Hylte reningsverk och blir på så vis inräknat i slammängden från detta verk. Torups reningsverk har separat avtransport av slam. Slammet som samlas in körs till extern mottagare. Kostnaden för slamhantering har ökat jämfört med när slammet togs om hand på Borabo och uppgår nu till miljonbelopp.

Fyllnadsmaterial som deponeras

Fram till 2021-01-01 kan överskottsmassor och annat inert material deponeras på den kommunala deponin i den mån sådana massor inte kan användas på annat sätt. För tiden därefter finns inga färdiga planer för någon ny kommunal deponi för sådant material.

Inte återvinningsbart avfall – deponirest

En viss mängd avfall går inte att återvinna. Fram till 2021 deponeras sådant avfall på den kommunala deponin. För tiden därefter finns inga färdiga planer för någon ny kommunal deponi för sådant material.

Farligt avfall

Kunderna kan lämna sitt farliga avfall till Borabo återvinningscentral.

Batterier och elektronik

Det finns möjlighet att lämna små batterier på ca tio ställen runt om i kommunen i så kallade batteriholkar (Elin). De flesta är belägna vid återvinningsstationerna.

På Borabo finns mottagning av småbatterier och andra mindre produkter såväl som av större elartiklar som kylar, frysar, vitvaror och större batterier.

Däck

Däck kan med vissa begränsningar lämnas på återvinningscentralen.

Wellpapp

Wellpapp kan lämnas på återvinningscentralen.

Hårdplast

Hårdplast kan lämnas på återvinningscentralen.

Läkemedel, riskavfall/smittfarligt avfall

I samband med omregleringen av apoteksmarknaden 2009 fick apoteken producentansvar för läkemedel.

Läkemedel som inte kommit till användning lämnas tillbaka till apoteken. Apoteken har även system med behållare för begagnade kanyler. Detta innebär att även begagnade kanyler lämnas till apoteken och avtransport sker från apoteken på kommunens bekostnad. Det finns ett regionalt avtal som reglerar detta.

Trädgårdsavfall

Trädgårdsavfall kan lämnas på återvinningscentralen.

Verksamhetsavfall

Avfall som kan jämföras med hushållsavfall faller på Hylte kommuns ansvar, medan annat avfall som en verksamhet ger upphov till faller på verksamhetens ansvar. Verksamheten som har gett upphov till avfallet ansvarar för att avfallet transporteras och tas om hand på rätt sätt. Verksamhetsutövare är även skyldiga att känna till gällande lagar och hur farligt avfallet är. Avfall i en verksamhet som omfattas av producentansvar ska dock sorteras på samma sätt som hushållens producentansvarsavfall. Verksamheter kan dock mot avgift i enlighet med gällande taxa, lämna viss mängd avfall på Borabo återvinningscentral.

Gamla deponier

Gamla avslutade och nedlagda deponier utgör i många fall en stor risk för långsiktig yt- och grundvattenpåverkan. Hylte kommun har i samråd med länsstyrelsen under år 2014 startat ett projekt rörande inventering av gamla deponier. Inventeringsarbetet har pågått under år 2015 och totalt inventerades 14 deponier. För att kunna avgöra riskerna för människa och miljö bedöms följande aspekter:

- Förorenings farlighet
- Föroreningsnivån
- Spridningsförutsättningar
- Känslighet och skyddsvärden

Sammanfattning av riskklassfördelningen av de inventerade deponierna

Deponi	Riskklass	Riskbedömning
Gammalsbo AFA	1	Mycket stor risk
Torup AFA	2	Mycket stor risk
Unnaryds AFA (B)	2	Stor risk
Drängsereds AFA	2	Stor risk
Rydöbruks AFA	2	Stor risk
Rydöbruks Industrideponi (1)	2	Stor risk
Rydöbruks Industrideponi (2)	2	Stor risk
Landeryds deponi (A)	2	Stor risk (Svag)
Landeryds deponi (B)	2	Stor risk (Svag)
Landeryds deponi (C)	2	Stor risk (Svag)
Nyarps deponi (A)	3	Måttlig risk
Nyarps deponi (B)	3	Måttlig risk
Jälluntofta AFA	3	Måttlig risk
Unnaryds AFA (A)	3	Måttlig risk

Handlingsplan för avslutade deponier är antagen av samhällsbyggnadsnämnden 2017§82. Utredning pågår av Gammalsbo AFA riskklass 1 samt Torup AFA riskklass 2 och ska resultera i förslag till åtgärd.

Beslutet att Torup AFA skulle utredas parallellt med Gammalsbo AFA togs mot bakgrund av att Torup AFA ligger centralt placerad i Torups tätort och även i vattenskyddsområde.

Naturvårdsverket har tagit fram förslag angående etappmål gällande förorenade område.

Etappmålen innebär att:

1. Minst 25% av områdena med mycket stor risk för människors hälsa och miljö ska vara åtgärdade år 2025.
2. Minst 15% av områdena med stor risk för människors hälsa eller miljö ska vara åtgärdade år 2025.
3. Användning av annan teknik än schaktning följt av deponering, utan föregående behandling av massorna, ska ha ökat år 2020.

Bilaga 4. Miljöbedömning

Frågan om betydande miljöpåverkan

En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska göra en strategisk miljöbedömning, om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan (6 kap. 3§ miljöbalken). Regeringen får meddela föreskrifter om att vissa slag av planer och program ska eller inte ska antas medföra en betydande miljöpåverkan. Lag (2017:955; 6 kap. 4§ miljöbalken).

En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, om

1. frågan om betydande miljöpåverkan inte är avgjord i föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 4 §, eller
2. planen, programmet eller ändringen inte omfattas av undantaget i 3 § andra stycket. Lag (2017:955; 6 kap. 5§ miljöbalken).

Undersökningen ska innebära att myndigheten eller kommunen

1. identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och
2. samråder i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras (6 kap. 6§ miljöbalken).

Myndigheten eller kommunen ska efter undersökningen i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan (6 kap. 7§ miljöbalken).

Enligt Miljöbedömningsförordningen (2017:966) 2§ ska en betydande miljöpåverkan antas enligt 6 kap. 3 § första stycket miljöbalken, om:

- genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken, eller
- planen, programmet eller ändringen anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till denna förordning och är **en avfallsplan** enligt 15 kap. 41 § miljöbalken eller enligt 83 § avfallsförordningen (2011:927).

Förordningens § 3 anger att ”trots 2 § ska frågan om betydande miljöpåverkan avgöras efter en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken i fråga om”...”andra planer eller program som enbart avser användningen av små områden på lokal nivå”.

En behovsbedömning har gjorts enligt kriterierna i Miljöbedömningsförordningen 2017:966. Länsstyrelsen har beretts tillfälle att yttra sig i samband med undersökningssamråd 2018-10-23. Ett beslut har fattats 2019-01-29 om att planen inte kommer att medföra betydande

miljöpåverkan och att en fullständig miljökonsekvensbeskrivning därmed inte behövs. Beslutet har kungjorts på kommunens hemsida.

Hylte kommuns avfallsplans koppling till nationella målsättningar

Riksdagen har antagit mål för miljökvaliteten inom 16 områden. Målen beskriver den kvalitet och det tillstånd för Sveriges miljö, natur- och kulturreсурser som är miljömässigt hållbara på lång sikt. I de nationella miljökvalitetsmålen omnämner man mål för avfall i mål 15 ”**God bebyggd miljö**” med följande **precisering** för avfall:

” Avfallshanteringen är effektiv för samhället, enkel att använda för konsumenterna och avfallet förebyggs samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår tas till vara i så hög grad som möjligt samt att avfallets påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.”

Det finns **två etappmål** som direkt kopplar till avfallshanteringen

(www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Sveriges-miljomal/Etappmal/):

- **Ökad resurshushållning i byggsektorn:** Insatser ska vidtas så att förberedandet för återanvändning, materialåtervinning och annat materialutnyttjande av icke-farligt byggnads- och rivningsavfall är minst 70 viktprocent senast år 2020.
- **Ökad resurshushållning i livsmedelskedjan:** Insatser ska vidtas så att senast år 2020 sorteras minst 50 procent av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger ut och behandlas biologiskt så att växtnäring tas tillvara, och minst 40 procent av matavfallet behandlas så att även energi tas tillvara.

Naturvårdsverket har vidare tagit fram ett **avfallsförebyggande program** med fokus på mat, textil, elektronik och byggande och rivning. Det finns nu ett nytt förslag till **nationell avfallsplan** och avfallsförebyggande program för perioden 2018–2023. Versionen som har använts för extern remiss finns tillgänglig.

Hylte kommuns avfallsplan i relation till miljömålen

Miljömål 1; Begränsad klimatpåverkan: Att ersätta fossila bränslen genom biogasproduktion och energiproduktion bidrar till att uppfylla detta miljömål.

Undersökningar och åtgärder vid nedlagda avfallsupplag kan bidra till ett minskat läckage av metangas.

Miljömål 2; Frisk luft: Att ersätta fossila bränslen för energiproduktion eller drivmedel med avfallsförbränning och biogasproduktion bedöms vara positivt för att uppnå detta miljömål.

Miljömål 4; Giftfri miljö: Avfallsplanens mål att öka insamlingen av farligt avfall bedöms vara positivt för att detta miljömål ska kunna uppfyllas.

Miljömål 5; Skyddande ozonskikt: Fortsatt omhändertagande av vitvaror med ozonnedbrytande freoner bedöms positivt för att detta mål ska kunna uppfyllas.

Miljömål 7; Ingen övergödning: Undersökningar och åtgärder vid nedlagda avfallsupplag kan bidra till ett minskat läckage av lakvatten, liksom lakvattenhanteringen vid de pågående avfallsupplagen. Avfallsplanens mål för omhändertagande av slam och latrin, samt trädgårds- och parkavfall bidrar positivt till att detta mål ska kunna uppfyllas.

Miljömål 8, 9, 10 och 11; Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet, Hav i balans samt levande kust och skärgård, samt Levande skogar: Åtgärder för att

förhindra läckage av lakvatten, omhändertagande av farligt avfall, samt att ersätta fossila bränslen med avfallsförbränning och biogasproduktion bedöms vara positivt för att uppnå detta miljömål.

Miljömål 15; God bebyggd miljö: Avfallsplanens åtgärdsplan för att samla in farligt avfall, matavfall, ökad återvinning, slam och latrin m.m. är direkt förenligt med miljömålet att den totala mängden avfall ska minska och att avfall och restprodukter sorteras så att de kan behandlas efter sina egenskaper och återföras i kretsloppet.

I tabellen nedan sammanfattas hur målen i avfallsplanen är kopplade till ovan redovisade nationella mål och intentioner.

Hylte kommuns avfallsplan i relation till de två etappmålen under God bebyggd miljö

Ökad resurshushållning i byggsektorn

Resurshushållningen i byggsektorn har relativt sett getts låg i prioritet i planen av följande skäl:

- Omhändertagandet av rivningsvirke och annat rivningsavfall fungerar redan tillfredsställande. Krav ställs redan nu på att en rivningsplan lämnas in i samband med ansökan om rivningslov. I rivningsplanen ska framgå materialinventering, och upplysning ges i beslutet att man ska uppfylla Hylte kommuns avfallsplan. Under 2018 beviljades fyra rivningslov.
- Den rivning som sker är oftast kopplad till mindre renoveringar av småhus vilka inte kräver rivningslov eller rivningsanmälan.

Ökad resurshushållning i livsmedelskedjan

Resurshushållningen i livsmedelskedjan har getts prioritet av följande skäl:

- Utsorteringen av matavfall från bostäder bedöms kunna öka ytterligare.
- Matsvinnet i skolorna bedöms kunna minska. Detta styrks av att en undersökning av matsvinn har påvisat stora skillnader mellan skolenheter och mellan veckodagar, vilket leder till en slutsats att det finns en betydande potential för förbättring.
- Verksamheter, som affärer, storkök och restauranger bedöms inte ha kommit tillräckligt långt vad gäller utsortering av matavfall.

Hylte kommuns avfallsplan i relation till det avfallsförebyggande programmet

I relation till det avfallsförebyggande programmet ges särskild prioritet till utsortering och materialåtervinning av textilier och mat. Hantering av elektronik, byggande och rivning bedöms redan fungera relativt väl.

Önskvärda resultat	Viktigaste miljö kvalitetsmålen					Ettappmål		Avfallsförebyggande programmet	Avfallshierarkin	Kommentarer
	Begränsad klimatpåverkan	Frisk luft	Giftfri miljö	Levande sjöar och vattendrag	God bebyggd miljö	Matavfall	Byggavfall			
1. Förebygga att avfall uppkommer	+	(+)	(+)		+	+		+	+	Mindre mängder avfall spar resurser och minskar påverkan i alla led.
2. Ökad återanvändning och återvinning	+	(+)		(+)	+	+	+	+	+	Vid återanvändning och återvinning ska produkter med farliga eller miljöbelastande ämnen tas ur kretsloppet.
3. Inget farligt avfall i hushållsavfallet			+	+	+	(+)		+		Då farligt avfallet tas om hand minskar spridningen av giftiga ämnen i miljön.
4. Minskad nedskräpning			+	+	+					Minskad nedskräpning ger renare närmiljöer i tätorterna, attraktivare landskapsbild, mindre problem i lantbruket och renare vatten och hav. Spridning av giftiga ämnen med avfallet minskar.
5. Säker avfallshantering	+	+	+	(+)	+	+	+	+		God planering och samverkan för avfallshantering förbättrar förutsättningarna för uppfyllelsen av övriga mål i avfallsplanen. Avfallstransporter med låga utsläpp och bullernivåer bidrar till lägre klimatpåverkan, giftfri miljö och god bebyggd miljö.
6. Minskad miljöbelastning från deponier	+	+	+	+	+					Spridningen av metangas och miljögifter kan minskas. Näringsläckage kan förhindras och pH-förändringar i vattendrag kan motverkas.

Förklaring till tabellen:

+ avfallsplanen bidrar positivt till att uppfylla målet/inriktningen

(+) avfallsplanen bidrar positivt och indirekt till att uppfylla målet eller inriktningen under förutsättning att giftiga ämnen/miljöskadliga produkter tas ur kretsloppet

Bedömning av miljöpåverkan i relation till de sex önskvärda resultaten

Nedan redovisas en bedömning av avfallsplanens miljöpåverkan, samt åtgärder för att förhindra att en negativ miljöpåverkan uppstår. Bedömningen görs med avfallsplanens sex önskvärda resultat som utgångspunkt.

1. Förebygga att avfall uppkommer

Grunden till en miljömässigt hållbar avfallshantering är att minska de uppkomna avfallsmängderna och därefter återvinna och återanvända en så stor del av det omhändertagna avfallet som möjligt. Enligt såväl EU:s som Sveriges avfallsstrategier ska vi minska avfallsmängderna. För att minska avfallsmängderna behövs information, kampanjer och annat som kan ge en ökad medvetenhet och ett förändrat beteende hos konsumenter och producenter.

Detta mål är således direkt förenligt med det nationella miljömålet ”God bebyggd miljö” och bedöms enbart ha en positiv miljöpåverkan.

2. Ökad återanvändning och återvinning

Att återvinna och återanvända avfall är ofta ett bättre sätt att hushålla med resurserna än att förbränna det. Genom återvinning kan man istället minska överutnyttjandet av råvaror och naturresurser och minska uttaget av olika jungfruliga material.

Utsorterat matavfall är en tillgång som kan återvinnas och resurser i form av energi och näringsämnen från avfallet kan i högre grad utnyttjas i biologiska processer, istället för att hamna i förbränningsanläggningar.

Produktion av biogas ökar vilket kan minska användandet av fossila bränslen för uppvärmning och drivmedel, vilken bedöms bidra till minskade utsläpp av koldioxid (CO₂), kväveoxider (NO_x), svaveloxider (SO_x) och flyktiga organiska ämnen (VOC).

Negativa miljöeffekter vid insamling av matavfall kan fås om transportbehovet ökar genom att avfallet samlas in i flera fraktioner. Detta kan uppvägas om avfallet används för att producera biogas. Biogasanläggningar tar, liksom förbränningsanläggningar, mark i anspråk och driften av anläggningen kan innebära vissa problem bl.a. med lukt, utsläpp av metan och andra luftföroreningar. Denna miljöpåverkan kan förhindras och minimeras genom att processen styrs och kontrolleras aktivt.

Näringsämnen kan även utvinnas ur trädgårds- och parkavfall. Vid hemkompostering på den egna fastigheten kan växtnäring och organiskt material ersätta inköp av oorganiska gödselmedel och annan jordförbättring. Grövre avfall kan flisas och utnyttjas som biobränsle.

Utnyttjande av näringsinnehållet i slam vid växtodling innebär ett kretslopp av näringsämnen och att tillförsel av oorganiska gödselmedel kan minskas. Detta är positivt framför allt beträffande fosfor som är en ändlig resurs. Kväve och fosfor kan bidra till övergödning om

näringsämnen hamnar på fel plats eller sprids vid fel tid. En viss risk för spridning av föroreningar som tungmetaller och organiska föreningar på odlingsmark föreligger, om dessa tillförs avloppssystemen från till exempel industriavlopp. En stor andel av de föroreningar som finns i slammet har inte sitt ursprung i åkermark som till exempel biocider, tensider, medicinrester, hormoner, petroleumprodukter och halogenerade ämnen. En ordnad återföring av slammets näring till det biologiska kretsloppet är en nödvändig utveckling, men i nuläget råder tveksamheter till hur detta bäst ska gå till om det samtidigt ställs berättigade krav på att olika föroreningar i slammet inte får tillföras jordbruksmark.

Bygg- och rivningsavfall kan innehålla många oönskade ämnen, som kan vara skadliga för människors hälsa och miljön. Ett korrekt omhändertagande av dessa material och inlämnande av rivningsanmälan bedöms därför ge en positiv effekt för miljön. Samtidigt kan hushållning av resurser främjas om några av materialen kan återanvändas. Materialhantering vid rivning bedöms redan fungera relativt väl i kommunen.

3. Inget farligt avfall i hushållsavfallet

Farligt avfall kan utgöra en stor risk för skada på människors hälsa och på miljön. Några av de egenskaper som utmärker farligt avfall är att det kan vara giftigt, ekotoxiskt, cancerframkallande, frätande, fosterskadande, smittförande eller brandfarligt. Många miljögifter som kan spridas genom farligt avfall anrikas i levande organismer och kan därmed föras upp i näringskedjorna.

Flera positiva miljöeffekter uppnås om mängden farligt avfall totalt sett minskar och om det farliga avfall som ändå uppkommer får rätt behandling. Risken för att farliga ämnen diffust sprids i samhället eller naturen minskas om dessa ämnen inte når förbränningsanläggningar eller deponier. Även processerna vid avloppsreningsverk och restprodukterna därifrån påverkas negativt om farligt avfall når reningsverket via spillvattennätet.

Insamling av farligt avfall leder till så stor miljönytta, att effekten av sådana insamling är positiv trots att det kan bli en viss ökning av transportererna.

4. Minskad nedskräpning

Nedskräpning bidrar till att olämpliga och miljöfarliga ämnen kan spridas i naturen och får även konsekvenser genom att vara estetiskt stötande och utgöra en skaderisk för människor och djur. Föroreningen med plast har fått ökad uppmärksamhet och utgör en risk för hela ekosystem, inte minst på grund av mikroplaster som i stor mängd tillförs haven från landområdena. Alla åtgärder som leder till minskad nedskräpning ger miljövinster och bättre resurshushållning.

5. Resurseffektiv avfallshantering

Målen som rör god service har ringa miljöpåverkan. Men en god organisation, kunnig personal, god service, bra information och nöjda kunder medverkar till att miljöpåverkan från kommunernas avfallshantering minskar. Genom att skapa förtroende för samhällets renhållningsverksamhet bedöms även nedskräpningen minska.

En långsiktigt miljöriktig och kostnadseffektiv avfallshantering, med källsortering, insamling och behandling, är grunden för att avfallet inte ska utgöra några olägenheter för människor hälsa eller miljön och för att god resurshushållning ska bli verklighet.

6. Minskad miljöbelastning från gamla deponier

Gamla nedlagda avfallsupplag utgör ofta en risk för miljöpåverkan, då de har avslutats enligt tidigare krav för deponering eller helt utan krav på avslutande åtgärder. Miljöskyddet vid äldre avfallsupplag är därför generellt sämre än vid de deponier som nu är i drift. Dessutom har gamla, nedlagda avfallsupplag ofta en sämre placering utifrån miljösynpunkt. Kunskapen om egenskaperna hos avfallet som deponerades i äldre avfallsupplag är också sämre. Vid äldre, nedlagda avfallsupplag sker oftast en mycket begränsad provtagning av lakvatten. De föroreningar som kan spridas från gamla avfallsupplag är bland annat tungmetaller, klorerade och icke klorerade lösningsmedel, klorerade kolväten, fenoler, oljor och närsalter. Avfallsupplagen är också en källa till utsläpp av växthusgaser i form av metangas.

En inventering av gamla deponier har genomförts. Denna behöver nu följas upp med åtgärdsplaner och åtgärder.

Avveckling av den kommunala deponin vid Borabo och transportfrågor

Avvecklingen av det kommunala engagemanget i den nuvarande kommunala deponin ändrar i någon mån de praktiska förutsättningarna för avfallshantering. Det kommer bland annat att krävas en ny yta för omlastning av restavfall och matavfall för vidare transport med större fordon.

För överskottsmassor som uppkommer i samband med byggnation eller schaktning för annat ändamål kommer det inte längre att finnas någon plats som kommunen kan anvisa utan detta får lösas av exploitörer från fall till fall. Detta kan ge upphov till ökade transporter.

Avloppsslammet som numera också transporteras till extern mottagare för behandling ger också upphov till ökade transporter jämfört med situationen då avloppsslam kunde omhändertas inom kommunen.